

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ“ излегува два пати неделно. — Ракописите не се враќаат. — Огласите по тарифата. — Чековна сметка № 62324. — Поштарина платена во готово.

Вторник, 18 декември 1945

БЕОГРАД

БРОЈ 98

ГОД. I

Цената на овој број е 12.— дин. — Претплата за второто полугодие 1945 год. дин. 350.— Редакцијата: Бранкова бр. 20. — Телефон 28-838

906.

ПОСЛОВНИК

НА СОЈУЗНАТА СКУПШТИНА НА УСТАВОТВОРНАТА СКУПШТИНА (ДОНЕСЕН НА ПРВИОТ РЕДОВЕН СОСТАНОК ОДРЖАН НА 6 ДЕКЕМВРИ 1945 ГОДИНА

Состанок на посланиците и проверка на уверењата за нивниот избор

Член 1

На првиот состанок на Сојузната скупштина присуствува по години најстар присатен посланик.

Должноста на привремените секретари ја вршат три посланици кои Скупштината ќе ги избере.

Како присатните посланици ќе ги предадат на привремениот претседател уверењата издадени од Изборната комисија, Скупштината избира Верификациони одбор од 20 членови. Ако скупштинските групи не се согласиле на една заедничка листа, изборот се врши со тајно гласање по листите и по начелото на сразмерното претставителство. Кандидатската листа може да ја поднесе најмалку десет посланици.

После овој избор состанок Скупштината се заклучува.

Член 2

Верификациониот одбор ги испитува посланичките уверења, сите изборни актови и сите жалби против изборите и поднесува извештај на Скупштината. Од печатениот извештај на Верификациониот одбор ќе се достави на сите посланици.

Кога извештајот ќе се достави на посланиците, претседателот на Верификациониот одбор соизва седница на Скупштината, на која веднаг се пристапува на претресот на извештајите на Верификациониот одбор. Седницата не може да се одржи пред то што поминат 24 сати од доставувањето извештајот на посланиците.

До изборот на претседател на Скупштината со нејзините седници раководи претседателот на Верификациониот одбор.

Секој посланик, додека изборот не би му бил поништен, има право да присуствува и да решува на седниците на Скупштината, али не може да гласа за својот сопствен избор, ако за него посебно се гласа.

Скупштината може да го оснажи или поништи изборот на посланиците или да ја одложи одлуката и да нареди да се извршат потребни извигјаји.

Член 3

Ако се поништи мандатот на еден посланик поради недостаток на условите за уживање на бирачко право, ќе се повика за посланик неговиот заменик.

Во случај на поништување на мандатот поради неправилноста на изборната работа, поради кое се смета да кандидатот не е избран за посланик, ќе се повика на неговото место оној околински кандидат од

истата кандидатска листа кој на изборите после него добил најповеќе гласови, а ако не било друг околински кандидат на истата листа тогаш оној кандидат кој на изборите добил најповеќе гласови на истата окружна листа. Али ако се утврдени неправилности на изборната работа во поглед на сите кандидати на една изборна околина, Скупштината може, поништуејќи го мандатот, да нареди нови избори во таа околина.

Член 4

По завршениот претрес на извештајите на Верификациониот одбор, посланиците чии избори се потврдени полагаат пред Скупштината и потпишуваат заклетва која гласи:

„Јас, име и презиме, се заколнувам со својата чест и со честа на својот народ да како народен посланик во работата на Уставотворната скупштина верно ќе го застапувам својот народ и неуморно ќе ги чувам и ќе ги бранам придобивките на народната борба, демократските права и слободата на народот.“

Посланиците не можат да ја вршат својата должност додека не положат заклетва.

Оние посланици кои се избрани во повеќе околин, морат најдоцна во рок од три дена да јават на Претседателството кој од мандатите ги задржуваат да би можеле да се повикаат нивните заменици.

Претседател и секретаријат

Член 5

Скупштината избира претседател, два потпретседатели и три секретари.

Најпрво се избира претседател, по тоа потпретседатели и најпосле секретари. Кандидатите можат да ги предлагаат најмалку десет посланици. Изборот на потпретседателите и секретарите се врши по листите и по начелото на сразмерното претставителство.

Член 6

Претседателот ја представува Скупштината, раководи и одржува ред на нејзините седници, претседава на заедничките седници на обата дома на Уставотворната скупштина наизменично со претседателот на Скупштината на народите, се грижи за уредното и брзо отпатување на работите во канцелариите на Скупштината. Он нарочно се грижи да работата во Одборите не заостанува и да не се прекинува. Претседателот го поставува сит канцелариски персонал, донесува одлуки за нивните службени односи и врши дисциплинска власт над сите службеници на Скупштината.

Во случај на спреченоста на претседателот го заменува еден од потпретседателите.

Член 7

Должноста на секретарите е: да вршат прозивка на посланиците, да составуваат записници на седниците, да ги читаат предлозите и други актови во Скупшти-

ната, и да се прижат за водењето на белешки за одлуките на Скупштината, начинот и резултатот на гласањето и за редот на говорниците.

Еден од секретарите кого ќе го одреди Претседателот, ќе води непосреден надзор над вршењето на целокупната канцелариска работа.

Во случај да се сите секретари спречени во вршењето должност, ќе ги заменат привремено посланиците кои ќе ги одреди Претседателот.

Одбори

Член 8

За проучење и припремање нацртот на Уставот, законските предлози и предлозите за другите прашања Скупштината избира одбори. Одборите се стални или нарочни. Стални се: 1) Уставотворниот одбор; 2) Одборот за привредниот план и финансиите; 3) Мандатниот и имунитетниот одбор; 4) Административниот одбор и 5) Одборот за молби и жалби.

Нарочни одбори се избираат за проучење на оние законски предлози или други предмети, за кои Скупштината би нашла да треба да се упатат во нарочен одбор. Нарочните одбори трајат додека не ја свршат поверената им работа. Сталните одбори трајат до распуштањето на Уставотворната скупштина.

Скупштината може да одреди и посебни истражни и анкетни одбори за поедини прашања.

Скупштината такагјере избира десет членови кои влегуат во Координациониот одбор на Уставотворната скупштина (чл. 23 на Законот за Уставотворната скупштина). Оние можат да бидат сите замени од членовите на Уставотворниот одбор.

Член 9

Одборите се избираат по листи и начелото на сразмерното претставителство. Кандидатската листа можат да ја поднесат најмалку десет посланици.

Член 10

Уставотворниот одбор се состои од триесет и еден член. Одборот за привредниот план и финансиите од петнаест членови, останалите одбори се составени од по седум членови. Нарочните одбори имаат онолку членови колку Скупштината ќе ги одреди во секој посебен случај.

Член 11

Секој одбор ќе си избере претседател, потпретседател и секретар.

Претседателот на одборот во случај на спреченост ќе го замени потпретседателот, а ако е и тој спречен по години најстариот член на одборот.

Позивите за седниците на одборот се објавуваат на местото нарочно за тоа одредено во изданието каде се одржуваат скупштинските седници, а мораат да се достават лично на секој член на одборот ако при заклучувањето на последната седница не бил утврнен денот и саатот на наредната седница на одборот.

Скупштината ќе одреди рок до кој одборот треба да поднесе извештај. Ако одборот това не го направи во одреден рок или Скупштината не го продолжи рокот, Скупштината може да избере нов одбор.

Одборот може да решуе ако се присатни повеќе од половина на неговите членови. Полноважни заклучоци се донесуваат со мнозинство на гласовите на присатните членови.

Одборите ќе водат записник за својата работа во кој се бележат имињата на присатните членови, нивните предлози и одлуките на одборите.

На место членовите на одборите спречени да учествуваат во седниците можат да учествуваат во работа на одборите нивните заменици од истата посланичка група. За тоа групата мора писмено да го обавести Претседателот на одборот.

Член 12

Секој член на одборот може да поднесе предлози за поедини членови на предлогот на Уставот и законските предлози кои се претресуваат. За секој таков предлог одборот е должен да донесе решение.

Член 13

Одборите можат да работат и за времето кога Скупштината не е на јукуп, али само по нарочно решение на Скупштината.

Член 14

Кога предметот во одборот ќе биде завршен одборот ќе одреди свој извештел, кој во Скупштината ќе го прочита и брани извештајот и предлогот на одборот.

Ако одборот се подели на мнозинство и малцинство, и едната и другата страна имат свој засебен извештел. Секое одвоено мнение ќе се предаде писмено на одборот, кој упоредно со извештајот на мнозинството ќе го изнесе пред Скупштината. Член на одборот који го одвои мнението може да го брани своето мнение на седницата на Скупштината.

Член 15

Поради припремање и полесно извршување на својот задаток одборите можат да образуваат во својата средина пододбори. Членовите на одборот избираат пододбори по исти начела по кои се врши избор на одборот.

Пододборите не можат да доносуваат никакви одлуки во име на целиот одбор.

Член 16

Кога Уставотворниот одбор ќе ги прими сите поднесени предлози на Уставот, ќе одлучи кој од нив ќе го земе како основа за својата работа. Тој може да реши да самиот одбор изработи нов уставен нацрт.

Член 17

Уставотворниот одбор го претресуе предлогот на Уставот најпрво во начелот, а потоа во поединости. По свршениот претрес одборот го упатуе својот извештај со конечниот предлог на Уставот на Скупштината.

Во текот својата работа Уставотворниот одбор ќе стои преку својот Претседател во постојан додир со Уставотворниот одбор на Скупштината на народите поради меѓусебно обавестување и срдечување на работата на обата одбори.

Член 18

На седниците на овие одбори може да присуствуе секој посланик. На седниците на Уставотворниот одбор може да присуствуваат и претставителите на домашната дневна штампа по претходното одобрење на претседателот.

Осем членовите на одборот само членовите на Владата и владините повереници имаат право на говор во одборските седници.

На седниците на одборите задолжно е присуството на министерот за чиј законски предлог се претресуе.

Член 19

Сите членови на одборот се должни, за време додека одборот работи, да бидат стално во местото каде Скупштината заседава и да вршат совесно својата должност на член на одборот. Членовите на одборот кои неоправдано изостануваат од одборските седници може одборот на предлог на било кој член да ги достави на Скупштината поради доносување одлука за нивното сменување.

Член 20

Одборите можат да општаат непосредно со министерите преку своите претседатели.

Член 21

Претседателите на постојеките посланички клубови, кои бројат најмалку пет посланици образуват одбор на претставителите на групите. Помалите групи можат да се споразумат и да одредат заеднички еден претставител. Секој член на одборот мора да има свој заменик. На седниците на одборот наизменично претседаваат претставителите на поедините групи.

Одборот на претставителите на групите решува за сите прашања кои се однесуваат на скупштинската работа во цел на споразум поради убрзување на работата и склучување на постапката кај претресот и гласањето.

Претседателот на Скупштината, односно еден од потпретседателите кој затоа е одреден, и претседателот на Владата, односно еден од потпретседателите можат да присуствуваат на седниците на одборите на претставителите на групите.

Одборот на претставителите на групите својте одлуки ги донесува едногласно. Одлуките се соопштуваат на Скупштината која без препрес ги прима или отврлува.

Ако одборот по некое прашање не постигне согласност, во тој случај се применуваат одредбите на Пословникот.

Седници на Скупштината

Член 22

Седниците на Скупштината ги отвара Претседателот или во случај на неговата спреченост еден од потпретседателите. Он раководи со претресот, се прижи да се одредбите на Пословникот точно извршуваат и одржува ред.

Претседавајќиот не учествува во претресот ниту во гласањето. Во случај на подеднаква поделба на гласовите одлучува гласот на претседавајќиот.

Член 23

Седниците на Скупштината се јавни. Оние можат да бидат претворени во тајни кога на сакањато на претседавајќиот, Владата или 20 посланици, Скупштината тоа го одлучи. За овој предлог се гласа без препрес.

Предметите за кои е изгласана тајност ќе се претресуваат, ако инаку не е решено, тајно и во одборите. Објавувањето на владините изјави или предлозите дадени во тајните седници може да биде само со пристанок на Владата.

Член 24

Осем јавните и тајните седници, Скупштината може да се собира и во конференции на предлог на Претседателот на Скупштината, на Претседателот на Владата или на 20 посланици. На конференцијата можат да бидат присатни само посланиците и министерите. Конференциите не можат да доносуваат задолжителни одлуки.

Член 25

Дневниот ред за секоја седница го утврдува самата Скупштина на предлог на претседавајќиот или на некој посланик без претрес. На крајот на седницата се утврдува дневниот ред за секоја идна седница. Дневниот ред ќе се објави со нарочна објава на одреденото место во Скупштинското здание.

Ако дневниот ред одреден за една седница не можол да се сврши за таа седница поради недостаточен број на присатните посланици, претседавајќиот ќе објави да како дневен ред за идната седница вреди исти оној кој останал невршен уз додаток на оние, предмети кој по самиот Пословник треба да се стават и за кој Скупштината веќе порано решила да се тој ден стават на дневни ред.

Член 26

Групите кој имаат организиран и на претседателот на Скупштината пријавен клуб, можат после

завршената дискусија а пред гласањето во целост за некој предлог или предмет на дневниот ред, да дадат преку еден свој претставител куса изјава за предметот. Таа изјава мора да биде писмена и не може да трае подолго од пет минути.

Член 27

Записникот на седницата го водат секретарите по ред како тоа ќе одреди претседавајќиот.

Во записникот се бележат: 1) соопштењата на претседавајќиот и на Владата; 2) предметите за кои скупштината решува и решењата кои во нив се донесени, со начинот на гласањето и бројот на гласањето „за“ и „против“ кај поименичното гласање; 3) предметите за кои скупштината ќе реши да се внесат во записник. Говорите на посланиците не се бележат во записникот, али се означуваат имињата на говорниците „за“ и „против“.

Член 28

На почетокот на секоја седница се чита записникот на претходната седница. Секој посланик има право да направи забелешка на записникот. Ако секретарот изјави да не ја прима направената забелешка и да остане при својата редакција, Скупштината решува за тоа без претрес. Во случај да скупштината најде да е забелешката основана, секретарот е должен според неја да го исправи записникот. Конечно усвоениот записник во потпишува претседавајќиот и секретарот кој го водил.

Записниците ќе се штампваат во „Службениот лист“.

Член 29

Пред прејдувањето на дневниот ред претседавајќиот и Владата прават на Скупштината соопштења кои се односуваат на неја. После тоа посланиците можат да упатуваат куси прашања на Претседателот на Скупштината, Претседателот на Владата или на поедини министри согласно чл. 53 на овој Пословник.

Потоа се прејдува на дневниот ред.

Соопштењата од страна на Владата можат да се чинат во секое време на седницата.

Член 30

На седницата на Скупштината имаат право да зборуваат само посланиците и министерите. Скупштината по потреба ќе го сослуша овластениот Министерски повереник за кого Министерот ќе побара да биде сослушан.

Секој посланик има право да зборува на јазикот на народот на кој припаѓа.

Никој не може да зборува пред то што побарал и добил збор од претседавајќиот.

Претседавајќиот дава збор по редот на пријавувањето, исклучувајќи и случаите кога со Пословникот инаку е предвидено. На Министерите ќе даде збор кога год ќе побарат. Одборските известители можат да зборуваат повеќе пати и преку ред, ако тоа го побарува потребата на претресот.

Секој пријавен говорник има право својот ред да го устави на друг пријавен говорник.

На постаникот кој сака да зборува за некакво повредување на Пословникот или дневниот ред, се дава збор кога ќе го побара. Неговиот говор може да трае најповеќе пет минути и за тој случај не може да зборува ни еден друг посланик. Ако и после објаснувањето на претседавајќиот говорникот остане при тоа да се Пословникот или дневниот ред повреди, претседавајќиот веднага ја повикува Скупштината да без претрес го реши тоа прашање.

Член 31

Пријавите за збор се прават кога претресот ќе се отвори. Секој посланик кој се јавува за збор е должен да изјави да ли ќе зборува за или против предлогот, како и да ли ќе зборува во име на групата или во своето име лично. Кога претресот ќе почне, претседавајќиот прво ќе даде збор на правиот

пријавен говорник „за“, а потоа на еден пријавен говорник „против“, ако то има, и така по ред.

Говорникот може да зборува само за прашањето кое е на дневниот ред. Осем претседавајќиот никој друг не може да го прекине говорникот ниту да го опомене на ред.

Член 32

Осем министерите и одборските известители, за еден предмет не може никој да зборува повеќе од еднаш, осем ако му Скупштината тоа нарочно допушти. Претресот во начелото и претресот во поединостите се сметаат како предмети за себе.

Ако посланикот бара збор да го исправи својот навод кој погрешно е изложен на дал повод на неспоразум, или поради лично објаснување, тогаш ќе му се даде збор веднага по свршениот говор кој дал повод за тоа, али не може подолго да зборува од пет минути.

Член 33

Во начелниот претрес, говорите на посланиците кои зборуваат во име на групата можат да траат најдолго сат и пол, а говорите на останалите посланици најдолго еден сат. Во поединечниот претрес говорите на посланиците кои зборуваат во име на групата можат да траат најдолго пол сат, говорите на останалите посланици најдолго черек саат.

Во име на групата може да зборува само еден посланик осем ако Одборот на претставителите на групите за претрес на поедини предмети инаку не се согласил.

Сите ограничења не можат да се применат во претресот на Уставот.

Член 34

Во начелниот претрес, од кога ќе зборуваат сите посланици во име на групата, Скупштината може да реши споразумно колку дена ќе трае претресот во начелото и поединостите и колку говорници ќе даде некоја група по законските предлози кои се ставени на дневниот ред.

Во посебниот претрес, кога во поедини глави ќе бидат свршени говорите на говорниците во име на групата, Скупштината може на предлог на триесет посланици да реши да се заклучи претресот. Ваков заклучок не може да биде донесен за посебниот претрес на Уставот.

Член 35

Одборот на претставителите на групите може да реши споразумно колку дена ќе трае претресот во начелото и поединостите и колку говорници ќе даде некоја група по законските предлози кои се ставени на дневниот ред.

Он може за поедини законски предлози да го усвои по кусиот постапок во кој пред гласањето би давале само куси изјави по еден претставител на секоја група.

Член 36

Сениците ги заклучува претседавајќиот. Ако дневниот ред не е исцрпен седницата ќе се заклучи само со пристапок на Скупштината, објавувајќи го дневниот ред на наредната седница, кој Скупштината претходно го утврдила. Новата седница претседавајќиот може да ја закаже и по писмен пат.

Поднесување и претрес на нацртот на Уставот на законските предлози и резолуции

Член 37

Нацртот на Уставот можат на Скупштината да го поднесуваат: Владата и поедините посланици чиј предлог писмено, ќе го помогнат најмалку 20 членови на Скупштината.

Нацртите на Уставот се поднесуваат најдалеку во рок од десет дена од денот на изборот на Уставотворниот одбор.

Поднесените нацрти на Уставот претседателот ќе ги упати на Уставотворниот одбор и во исто време ќе нареди да се оние веднага отштампат и разделат на сите посланици. Уставотворниот одбор ја почнува работата веднага после својот избор со оние нацрти на Уставот кои тогаш ќе бидат поднесени осем ако една или повеќе групи по десет посланици изјават на претседателот да во предвидениот рок ќе го поднесат својот нацрт на Уставот.

Нацртите на Уставот кои ги поднесуваат посланиците претседателот веднага преку Председателството на Уставотворната скупштина ќе ги достави на Скупштината на народите на решување. Нацртот на Уставот кој го поднесува Владата ќе се поднесе на Претседателството на Уставотворната скупштина која ќе го достави на Сојузната скупштина и Скупштината на народите.

Член 38

Секој посланик има право да поднесува предлози за измена и дополнување (амандмани) на поедините веќе усвоени членови на нацртот на Уставот се до свршетокот на поединечната дебата во Уставотворниот одбор.

Член 39

Уставотворните одбори на Сојузната скупштина и Скупштината на народите можат да се споразумат кој нацрт на Уставот ќе го земат како основа за својата работа.

Член 40

Законските предлози може да ги поднесува на Скупштината Владата и секој посланик. Секој посланик може да ги поднесува законските предлози на јазикот на народот на кој припаѓа.

Во име на Владата законските предлози можат да ги поднесуваат само министерите.

Скупштината ќе ги земе во претрес и нацртите на Уставот и законските предлози кој Скупштината на народите ги усвоила и нејзе ги доставила на решување.

Законските предлози ќе се предаат писмено на Претседателот на Скупштината. Предлогот на посланиците мора такагјере да биде составен во форма во која се донесува закон.

Претседателот ќе нареди законските предлози благавременно да се умножат и раздадат на посланиците.

Законските предлози кој посланиците ги поднесуваат претседателот веднага преку Председателството на Уставотворната скупштина ќе ги достави на Скупштината на народите на решување. Законските предлози кои ги поднесува владата ќе ги достави Председателството на Уставотворната скупштина на Сојузната скупштина и на Скупштината на народите.

Член 41

Уставотворните одбори на Сојузната скупштина и на Скупштината на народите можат и во текот на начелните и поединачните дебати, на иницијатива на еден од нив, да одржуваат заеднички состанци поради согласување за техничката редакција на поедините глави и членови на Уставот и законските предлози.

Член 42

Претседателот е должен да ја извести Скупштината на првата наредна седница за примените предлози на Уставот и на законските предлози.

Скупштината најпрво ќе одлучи по прашањето на хитноста на законските предлози, ако е оваа побарана писмено, а по тоа за тоа да ли законскиот предлог ќе се упати на стален или нарочен одбор. Во овој последен случај веднага се ставува на дневни ред на истата седница избор на таков одбор.

Член 43

Кога е барана хитност за законски предлог, Скупштината решава за тоа барање без претрес уз претходно сослушување на Владата, ако барањето потекнува од посланиците. Барањето за хитност мора

да се поднесе писмено, а еден од предлагачите може да го образложи усмено.

Ако е барањето за хитност примено, Скупштина предлогот веднага ќе го упати на надлежниот одбор кој пред сите други предмети го зима во разгледување. На одборот Скупштината ќе му одреди рок во кој мора да биде готов со својот извештај. Ако одборот не ја заврши работата во одредениот рок, а Скупштината не му го продолжуе рокот, Скупштината може да го земе предлогот во претрес и без извештај на одборот или на избраниот нов одбор.

Член 44

Штом извештајот на одборот ќе биде готов, претседателот ќе нареди да се извештајот заедно со одборскиот предлог умножи и раздели на посланиците.

Скупштината ќе утврди ден во кој ќе се отвори претрес. Претресот на Уставот може да се отвори дури кога ќе поминат пет дена откако е раздаден штампаниот одборски извештај.

По свршениот начелни претрес се пристапуе на првото гласање: се прима ли предлогот во начело или не се прима. Гласањето се врши со дигање рака.

Кога предлогот се прима во начело, се поминуе на претрес на поедините оделци (глави) на Уставот и законите. Гласањето се врши по членовите. Кога претресот во поединостите се сврши, се пристапуе на второ и конечно гласање за предлогот во целост.

Скупштината може, пред но што пристапи на конечното гласање да го упати предлогот на одборот поради прегледување и поправка на редакцијата како и поради доведување во согласност неговите изменети и дополнети одредби.

Овака исправен предлог ќе се умножи и раздели на посланиците пред гласањето по предлогот во целост.

Скупштината може да одлучи за претресот на законскиот предлог кој е огласен за хитен да се примени покус постапок. Одлуките се доносуат со веќеина на гласовите по сослушување на еден говорник „за“ и еден посланик „против“. Покус постапок не може да се примени за претресот на Уставот.

За законските предлози по кои одборот на претставниците на групите се сложил за покус постапок (чл. 35) ст. 2) или ова Скупштината одлучила, се решава со гласање еднаш во целост.

Член 45

Посланиците можат своите предлози на измена и дополнување на поедините членови на предлогот на Уставот и на Законските предлози (амандмани) да ги упатуат само на одборот. За своите амандмани кои одборот сосем не би ги усвоил се гласа после гласањето за предлогот на одборот, ако овој би бил отврлен. Ако одборот го усвои амандманот потполно, со тој амандман се заменуе соодветниот член во предлогот.

Се до самото гласање амандманот може да се повлече.

Во текот на поединачниот претрес во Скупштината, амандманите можат да ги предлагаат само Владата и одборот.

Член 46

Предлогот да се решењето за поедин член одгоди, додека не се решат други членови, или да се врати на одборот, како и други претходни прашања, можат да се стават додека односниот член не се стави на гласање. За тие предлози се гласа без претрес.

Член 47

Ако при гласањето еден член бил поделен на повеќе точки, тогаш, кога за сите точки се гласало, посебно се гласа за целиот член вкупно и он се ставуе на гласање со сите усвоени точки.

Член 48

Ако одборот нашол да законскиот предлог на посланиците треба во начело да се одфрли, тогаш Скупштината решава за тој предлог без претрес по сослушување на одборскиот извештај и првотописаниот предлагач.

Член 49

Кога буџетот или привредниот план испадне од одборот за привреден план и финансии, оние мораат да се стават веднага на прво место на дневниот ред. Првенство имат само предлози и интерпелации кои се огласени за хитни.

Кога предлозите на Законот за државниот буџет и Финансискиот закон ќе бидат примени во начело, претресот се врши во поединостите по разделите, а гласањето по партиите.

Ако одборот на претставничките групи не би се споразумеал инаку, претресот и конечното примање на предлогот на Законот за државниот буџет и на Финансискиот закон мораат да бидат завршени најдоцна за месец дена.

Член 50

Нацртот на Уставот и законските предлози, кои Сојузната скупштина ги усвоила, се пракјат на решавање на Скупштината на народите. Ако Скупштината на народите направи некакви измени или дополнувања во предлогот, овој се враќа на Сојузната скупштина на решавање. Кога Сојузната скупштина ги усвои измените и дополнувањата направени од Скупштината на народите, или ако Скупштината на народите го усвои во целост предлогот кој векје бил усвоен од Сојузната скупштина и обратно, се смета да Уставотворна скупштина го примила предлогот. Во случај да обата дома не се согласат за примањето на еден предлог било во целост било во поединостите, предметот се упатуе на решавање на Координациониот одбор на Уставотворната скупштина составен од еднаков број членови од обата дома.

Ако во Координациониот одбор не се постигне согласност или еден од домовите го одбие решењето од Координациониот одбор, целиот предмет поново се претресуе во обата дома. Во случај да се ни овој пат не постигне согласност, Уставотворната скупштина ќе се распусти. Поради несогласноста на домовите по прашање на некој законски предлог Уставотворната скупштина не ќе се распусти додека не се донесе Устав.

Член 51

Уставот донесен од обата дома се прогласуе на заедничката седница на обата дома без претрес со акламација, со гласање за текстот на указот за прогласување Уставот. Законите усвоени во обата дома, ги прогласуе Претседателството на Уставотворната скупштина со својот указ.

Прогласениот Устав и законите се објавуат на српски, хрватски, словеначки и македонски јазик.

Указот за прогласување Уставот го потписуе Претседателството на Уставотворната скупштина, а указот за прогласување законите ги потписуе Претседателот и секретарот на Претседателството на Уставотворната скупштина.

Член 52

Предлозите на Резолуцијата можат да ги поднесуат Владата и посланиците. Оваков предлог се упатуе на нарочен одбор, ако Скупштина не реши инаку. За резолуциите се води само еден претрес и за нив се решава како за една целина.

Прашања и интерпелации

Член 53

Посланиците имаат право да му поставуат куши прашања на Претседателот на Скупштината, на Прет-

седателот на Владата и на министрите. Прашањата упатени на Претседателот на Скупштината ќе се предадат на Претседателството еден ден пред седницата, а Претседателот е должен по прашањето усмено да одговори на идната седница. Прашањата на министрите се упатуваат писмено преку Претседателот. Министрите на прашањата одговараат писмено или усмено на седницата пред поминување на дневни ред, веќе спред това да ли прашачот сака усмен одговор или не. Министрите мораат усмено да одговорат најдоцна за три дена, а писмените одговори мораат да ги дадат најдоцна во рок од пет дена. Ако е потребно присобирање податци, Министерот може да сака подолг рок кој му е потребен, но не подолг од триесет дена, да на прашањето би можел да одговори.

После одговорот на Министерот може да зборува уште само прашачот, поради какво обавестување и да најкусо изјави да ли е задоволен или не. Работата по куси прашања не смее да трае повеќе од еден саат пред поминување на дневни ред.

Член 54

Сите посланици имаат право да управуваат на министрите интерпелации. Интерпелации се поднесуваат писмено преку Претседателот на Скупштината, кој ги соопштува на односниот Министер, а Скупштината ја известува за нив на првата наредна седница. На таа седница веднага се одредува и ден за нивниот претрес, ако Министерот не посака одреден рок поради присобирање податци. После тој рок Скупштината пристапува на претресот на интерпелацијата и без министерскиот одговор. Секоја интерпелација веднага мора да се умножи и раздели на посланиците. Интерпелациите кои се огласени како хитни, се ставуваат на дневни ред испред сите останали кои не се хитни.

Скупштинската одлука со која се завршува претресот за интерпелација и се прејдува на дневниот ред може да биде проста или образложена.

Ако е предложено просто прејдување на дневниот ред, а Министерот на това пристапува, тогаш ќе се стави на гласање просто прејдување пред сите оние кои се мотивисани.

Ако е предложено просто прејдување отфрлено, се прејдува на гласањето за мотивисаните предлози.

Ако не е предложено никакво прејдување на дневниот ред, тогаш без никакво гласање се прејдува на останалите интерпелации, ако се на дневниот ред.

Седниците за претрес на интерпелациите можат да се држат најповечку еднаш во петнаест дена.

Молби и жалби

Член 55

Молбите и жалбите упатени на Скупштината мораат да бидат предадени писмено и потписани од сите молители односно жалители. Сите молби и жалби Претседателот ќе ги достави на одборот за молби и жалби, кој по редот како стасале ќе ги заведе во еден протокол и зима во претрес.

Оние молби и жалби кои ќе се односуваат на каков законски предлог или инаку на каков предлог кој се веќе претресува или во Скупштината или во еден Одбор, ќе бидат упатени на односниот одбор.

Оние молби и жалби кои не ќе бидат упатени на други одбори, ќе бидат упатени или на некој од министрите, или ќе се изнесат на седницата на Скупштината или самиот одбор ќе ги отфрли ако смета да не вредно да ги изнесе на седницата.

По сите предмети за кои навогја да треба да ги изнесе на седницата на Скупштината, одборот за молби и жалби поднесува извештај како и за законскиот предлог.

Гласање

Член 56

Гласањето во Скупштината е јавно или тајно. Јавно се гласа со дигање рака или поименице.

Гласањето со дигање рака бива со сите случаи во кои не е со Пословникот одреден друг начин на гласањето.

Поименице се гласа усмено. Гласањето поименице се врши кога се гласа за нацртот на Уставот или за законски предлог во целина и кога гласањето со дигање рака не дава позитивни резултати.

При гласањето поименице еден од секретарите ги повикува сите посланици поименице, а овие ќе гласаат со одзив „за“ или „против“. По завршената прозивка на сите посланици ќе се прозиваат уште еднаш оние посланици кои првиот пат не се одзвие.

Изборите на сите одбори се вршат со тајно гласање, ако одборот на претставителите на групите не одреди инаку. Тајното гласање се врши со ливчиња на еднаква големина, една боја и една форма, кои се ставуваат на еднообразно плико нарочно за тоа спремно. Посланиците еден за вториот ќе ги пуштаат по прозивка ливчињата во сандачето кое ќе стои на столот на претседавајќиот. Гласовите ќе ги бројат три посланици одредени за извлекување, кои по свршното броење ќе ги поништит гласачките ливчиња.

Може да се гласа само лично.

Член 57

Скупштината може полноважно да решува ако се присатни повеќе од половина на вкупниот број на посланиците. Законечно изгласување на Уставот во целост е потребно присаство на две третини од вкупниот број на посланиците.

За полноважен заклучок потребно е мнозинство на гласовите на присатните посланици.

Кога при вршењето на изборите два или повеќе лица добијат еднаков број на гласовите, ќе се вршат нови избори. Ако и тогаш биде еднаков број на гласовите ќе одлучи гласот на претседавајќиот.

Член 58

Ако Претседателот запази да нема достаточен број на посланиците за решување ќе нареди прозивка или пребројување.

Кога ќе се покрене прашање за кворум, присатните посланици не можат да излезат од двораната додека не се изврши прозивка односно пребројување и гласање. Ако тоа ипак го направат, ќе се смета да се присатни и да гласаат против.

Присатноста ја утврдува претседавајќиот.

Права и должности на посланиците

Член 59

За сите изјави и постапки при вршењето на својот мандат, било во седницата било во извесна должност, посланиците одговораат само на Скупштината и на бирачкото тело кое ги избрало.

Без одобрење на Скупштината посланиците не можат да се земаат на одговор за било какви кривични, нити од било која власт да се лишат од слободата додека трае нивниот мандат, осем кога ќе се фатат на самото дело на злочинот. Но во овој случај мора да биде веднага известен Претседателот на Скупштината.

Посланиците уживаат имунитетското право од моментот кога им се од страна на Изборната комисија издадени уверења да се избрани.

Сакањето на истражната, односно судската власт за издавање на членовите на Скупштината, се упатува претходно на Мандатно-имунитетскиот одбор, Скупштината го решува предметот по сослушаниот извештај на одборот.

Одредбите на овој член не вредат за повикување пред суд и останалите државни власти и извршување судските и административните одлуки по частноправните спорови.

Застарелоста не тече за сето време додека по законот не може истрагата на посланикот да започне или да се настави.

Член 60

Сите посланици се должни да бидат во местото каде Скупштината ги држи своите седници и да ги вршат своите должности за сето време додека заседањето трае.

Ниеден посланик не може да осаствуе од седниците на Скупштината ако Скупштината не му го одобри осаството. Скупштината може да го достави на Мандатно-Имунитетскиот одбор случајот на посланикот кој без одобрење за отсаството не довогја на седница. Одборот уз свој извештај ќе поднесе предлог на Скупштината како треба да се постапи спроти таков посланик. Скупштината може по предлогот на Одборот да реши да поради тоа престануе мандатот на посланикот и да го повика неговиот заменик.

Скупштината решуе за бараното осаство без претрес. Ако Претседателот најде да во Скупштината нема доволен број членови за решуење, он може да огласи да се сите одобрени отсаства прекинуат осем оние кои се одобрени поради тешка болест.

Член 61

Посланиците имаат право на дневницата за време работата на Скупштината или одборот.

Уз тоа посланиците имаат право на бесплатно возење на сите државни соопштителни средства за време траењето на мандатот.

Член 62

Секој посланик може да даде оставка на својот мандат. За поднесената оставка поднесе извештај Мандатно-имунитетскиот одбор.

Член 63

На посланиците Претседателот издава нарочни легитимации. Во нив изрично ќе се истакне Имунитетското право на посланиците, со наведување на текстот на првите три ставови од чл. 59 на овој Пословник.

Одржуење редот

Член 64

Исклучителното право на одржуење ред на седниците припаѓа на претседавајќиот.

Член 65

Дисциплинските казни со кои можат да се казнат посланиците се овие:

- 1) опомена на ред;
- 2) записана опомена на ред;
- 3) одземање зборот;
- 4) привремено исклучуење од седниците.

Исклучуењето прв пат не смее да биде подолго од три седници, а секој втор пат не подолго од десет седници.

Првите три казни ги изрече самиот претседавајќи, а четвртата Скупштината без претрес на предлог на претседавајќиот или на дваесет членови на Скупштината.

Член 66

Со опомена на ред ќе се казни секој посланик кој со својот збор или со своето поднесуење во Скупштината го нарушуе редот и прописите на Пословникот. Со записана опомена на ред, која се забележуе во записникот на седницата, ќе се казни секој посланик кој во истата седница веќе порано е опоменат на ред. Со одземање на зборот ќе се казни

посланикот кој во својот збор би го повредил редот, а веќе порано на истата седница бил казнет со записана опомена, или кој два пати не сакал да го послуша претседавајќиот.

Со казна на исклучуење ќе се казни посланикот кој лично ги вреѓа и клевети народните посланици или се поднесе непристојно спрема Скупштината или за кого се утврди да не ја очувал тајната за предметите за кои е изгласана тајност, или не сака да ја послуша опомената на претседавајќиот, како и свој кој прави неред или ја спречуе работата во седницата.

Посланикот кој е казнет со казна на исклучуење должен е да се истави веднага од двораната на Скупштината. Во случај на противење Претседателот ќе ја прекине седницата и ќе нареди да се казниениот посланик со сила истави.

Посланикот против кого се предложи исклучуење има право да зборуе во својата одбрана но најповечку пет минути. Ако новише посланика едновременно е предложено за исклучуење поради заеднички извршеното прекршуење на редот, има право да зборуе само еден во име на сите, но неговиот збор може да трае највеќе десет минути.

Член 67

Надзорот над одржуење редот во внатрешноста и дворот на зградата во која заседава Скупштината го води исклучително Претседателот на Уставотворната скупштина. Посланиците не смеат на седницата на Скупштината да довогјаат со оружје.

Скупштински персонал и сметководство

Член 68

Сиот персонал на Скупштината стоји под надзор на Претседателот. Персоналот е стален или привремен. Административниот одбор ќе изработи нарочен Правилник за персоналот на Скупштината. Он го одредуе бројот и платата на персоналот.

Член 69

Претседателот го извршуе буџетот на Скупштината. Административниот одбор должен е секој месец да ги прегледа сметките и поднесе извештај на Скупштината, односно на Претседателот.

Стенографски белешки

Член 70

Стенографскиот персонал изработуе стенографски белешки за седниците на Скупштината и на сите одбори, ако Претседателот одреди. Стенографските белешки се подносуат на улогите на секој говорник. Он може да прави измени, кои се односуат на редакцијата, не внесуејќи нови мисли и разлози. Претседателот води сметка да говорниците не прават исправки ван обележените граници. За печатење стенографските белешки важат истите прописи како за стенографски белешки на заедничките седници на обата дома.

Архива и печат на Скупштината

Член 71

Скупштината има своја архива и библиотека, за која се грижат нарочини службеници.

Член 72

Скупштината има свој печат. Печатот го чува првиот секретар.

Заклучни одредби

Член 73

Пред донесуење Уставот едино Сојузната скупштина и Скупштината на народите можат со одлука на мнозинство на обата дома да решат да Уставотворната скупштина ги одложи седниците.

Само во случај на неслагање на домовите при поновното решување по предлогот на Уставот (чл. 50, ст. 2) може Претседателството на Уставотворната скупштина оваа да ја распушти и нареди нови избори за Уставотворна скупштина.

Член 74

Овој Пословник влегуе во сила штом Скупштината го изгласа.

6 декември 1945 година

Београд

Претседателство

на Сојузната скупштина на Уставотворна скупштина на на Федеративна Народна Република Југославија.

Секретар,

В. Лековић, с. р.

Претседател,

Владимир Симић, с. р.

907.

На предлог на Министерот за пољоделие и на Министерот за трговија и снабдување на Сојузната влада Стопанскиот совет донесе

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУЕЊА НА УРЕДБАТА ЗА ТОВЛЕЊЕ, ПРОМЕТ И ЦЕНИТЕ НА СВИЊИ
БРОЈ 630 ОД 24 ЈУЛИ 1945 ГОДИНА

Член 1

Членот 2 се мењава и гласи:

„На државниот сектор товлењето ќе се организуе преку управата на пољоделските имоти. Сите државни пољоделски имоти ќе го стават за гоеење оној број свињи, кој, по еден план и расположивите количества на свињи и храна, ќе го одреди сојузното Министерство за пољоделие.

Сите државни пољоделски имоти, кои по планот на Министерството за пољоделие ќе гојат свињи, со претпријатието, кое е за тоа овластено од земското министерство за трговија и снабдување односно Одељењето за трговија и снабдување на Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина, ќе заклучат договор во кој ќе бидат утврдени взајамните услови и обавези“.

Член 2

Членот 4 се мењава и гласи:

„1) Сите пољоделци со имот поголем од 5 кј. на работна земја во краиштата на Србија, Војводина и Хрватска, со рејони на производство на царевка и свињи, обавезни се во текот на економската 1945/46 година (од 1 август 1945 до 31 јули 1946 година) да предадат по цените одредени во оваа Уредба соодветен број угоени свињи на најмала тежина 120 кг. по парче со најмалку 25% мрснотија. Земските влади и Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина со свои одлуки ќе одредат на кои краишта од нивната територија тоа се однесуе, како и скалата која ќе се применуе во однос на големината на имотот, али со тоа да истата не може да биде помала од долу означенава:

а) пољоделците со испод 5 кј. работна земја не се обавезни да гојат свињи по оваа Уредба, али ако сакат да ги ползуват повластиците на оваа Уредба можат тоа да го чинат;

б) пољоделците со 5-10 кј. обавезни се да гојат најмалку една свиња;

в) пољоделците со 10—20 кј. обавезни се да гојат најмалку две свињи;

г) пољоделците со 20—30 кј. обавезни се да гојат најмалку четири свињи;

д) пољоделците со 30—40 кј. обавезни се да гојат најмалку пет свињи.

гј) пољоделците со преку 40 кј. обавезни се да гојат на секои 5 понатамошни пет јутра уште по една свиња.

2) Пољоделците товљачи, кои по одредбите на оваа Уредба ќе гојат свињи, ќе ги уживат следните повластици:

а) ири обавезното предавање на вишокот на царевката, ќе им се остави за гоеење свињите и на слободно располагање следните количества царевка, според тежината, на која ќе се подврзат да угојат свиња, и тоа: за свињи преку 145 кг. жива мера, 700 кг. царевка; за свињи од 130—145 кг. по 600 кг. царевка, а за свињи од 120—130 кг. по 500 кг. царевка;

б) покрај тоа, им се дава првенство да можат да набават по утврдена цена по 50 кг. трици за секоја свиња ставена за гоеење;

в) свињите ставени за гоеење, како и царевката потребна за нивното гоеење, не ќе можат ни во кој случај да бидат и ни од кого земени во други цели.

3) Земските министерства за пољоделие споразумно со земските министерства за трговија и снабдување, односно соодветните оделења на Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина, можат одредбите на оваа Уредба да ги протегнат на поедини рејони на своите федерални единици односно својата покрајина.

4) Во краиштата, во кои е обавезно гоеење свињи на основа на оваа Уредба, месните народни одбори се должни најдоцна до 31 декември 1945 година да состават список на сите пољоделци на своето подрачје, кои подлежат на обавезата на гоеење, со означување на големината на нивниот земјишен имот и бројот на свињите кои се обавезни да угојат. Овој список веднага непосредно ќе го достават на земските министерства за трговија и снабдување на своето подрачје, односно на Одељењето за трговија и снабдување на Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина, во два примероци, кое еден од тие примероци ќе го предаде на овластеното откупно претпријатие“.

Член 3

Зад чл. 4 се додава нов чл. 5 кој гласи:

„1) Пољоделците, кои се во смисал на чл. 4 обавезни да гојат свињи, се должни обавезата на предавачката на угоените свињи да ја извршат во следните рокови:

а) во зимскиот период на 1945/46 година најдоцна до 31 јануари 1946 година,

пољоделците со 10—20 кј. обавезни се да предадат најмалку една свиња,

пољоделците со 20—30 кј. обавезни се да предадат најмалку две свињи,

пољоделците со 30—40 кј. обавезни се да предадат најмалку три свињи,

пољоделците со преку 40 кј. обавезни се да извршат 70% од својата обавеза заокружено на повисокиот број на целите парчиња;

б) најдоцна до 1 мај 1946 година:

пољоделците со 20—40 кј. обавезни се да предадат најмалку уште една свиња.

2) На пољоделците, кои не удоволат на своите обавези од точ. 1а) на овој член, за сето време до-

дека тоа не го направат, не ќе им се дозволи колење за лична потрошувачка (колење за потребите на домаќинството). Месните народни одбори се должни да се грижат за извршувањето на овој пропис.

3) На пољоделниците, на кои поради заразата им изумреле свињите и не биле во стање поради приликите на пазариштето да набават мршави свињи, месните народни одбори можат да го одложат извршувањето на обавезата од точ. 1 а) на овој член, најдоцна до 1 мај 1946 година. Секоја таква одлука мора да биде поднесена на Околинскиот народен одбор на одобрување.

Член 4

Досегашниот член 5, кој постануе член 6, се менава и гласи:

„1) Со товљачите на големо претпријатието, кое за тоа ќе го овласти земското Министерство за трговија и снабдување односно Одељењето за трговија и снабдување на Претседателството на Народна скупштина на Автономната покрајина Војводина, ќе направат договор за гоеењето во кој ќе бидат утврдени условите и обавезите на товљачот.

Со уговор товљачите ќе се задолжат да се угодат одреден број свињи на одредена тежина и да така угојени свињи ќе ги предадат според диспозициите кои ќе ги добијат од Извонредната управа за снабдување на Сојузното Министерство за трговија и снабдување, по одредени цени.

2) Од страна на државата, на товљачите се гарантујат следните повластици:

а) да свињите ставени за гоеење, како и царевката потребна за нивното гоеење, не можат да бидат ни во кој случај и ни од кого земени за други цели;

б) да од угоените свињи ќе им биде ставено на слободно располагање 4% од свињите;

в) да ќе им се осигура можност за набавување царевката потребна за гоеење свињи по утврдените цени, односно остави соодветно количество на царевка, доколку се имателите на истата, и дозволи набавување потребни мршави свињи. Количеството на царевка потребна за гоеење ќе се одредуе според тоа на која тежина се задолжуе да ќе угои свињи и тоа: за свињи преку 145 кг. по 600 кг. царевка, за свињи од 130—145 кг. по 500 кг. царевка, за свињи од 115—130 кг. по 400 кг. царевка, а за свињи од 90—115 кг. по 300 кг. царевка.

Според тоа, на сите товљачи ќе им се даде првенство да можат по утврдената цена да набават по 50 кг. трици за секоја свиња ставена за гоеење;

г) за товљачите, кои гојат преку 50 свињи, ќе се осигура кај државните или частните парични установи кредит од 2.000 динари за секоја свиња ставена за гоеење, или во соодветната противвредност царевка во натура, која сума ќе бидат должни да ја вратат при предавањето на угоени свињи.

3) Пољоделците кои сакаат да гојат свињи и предаваат поголем број свињи од оној на кој се задолжени по прописите на чл. 4 на ова Уредба, ќе заклучат договор за гоеење со овластените земски претпријатија за откуп на стоката, во кој ќе бидат утврдени условите и обавезите на товљачот. За тоа гоеење ќе се стави на пољоделецот на основа заклучениот договор царевка од сопственото производство во количества предвидени во член 4 на ова Уредба. Договорот може да се заклучи дури во часот кога свињите се ставени за гоеење.

Член 5

Досегашниот член 6, чии одредби престанале да важат по чл. 3 на Уредбата за одредување цени на живата стока за клање, од 6 септември 1945 година („Службен лист“ број 69 од 11 септември 1945 година) а кои сега стануе член 7, се мења и гласи:

„1) На угоените свињи се одредуат следните најголеми цени:

	Дин.
а) I. Класа зрели угојени преку 145 кг.	25.—
б) II. „ угојени од 131—145 кг.	— 23.—
в) III. „ угојени (млади) од 115—130 кг.	21.—
г) IV. „ угојени од 90—114 кг.	— 19.—
д) IV. „ угојени шкопени нерастови	— 17.—

2) За мршави свињи наменети за гоеење се одредуе најголема цена од Динари 30.— по килограм жива мера.

Горните цени се подразбираат за еден килограм жива мера франко до најблиското сточно пазариште на товљачот, или по споразум со овластеното откупно претпријатие, франко на местото на товљачот.

Цените утврдени со ова Уредба можат да се сметат само за установена тежина жива мера. Купувачка „на парче“, од око, „гјутуре“ и слично е забранено.

Член 6

Досегашниот член 7, кој постануе член 8, се мења и гласи:

„1) Купувачка на мршави свињи се дозволуе:

а) на товљачите кои гојат свињи на основа на одредбите на Уредбата и тоа за оној број свињи, кои се задолжени да ги стават за гоеење, што ќе докажат со потврда на установата со која склопујат договор за гоеење (за товљачи на големо) или со уверение на Месниот народен одбор за товљачи производители;

б) на оние, кои ќе гојат свињи за свое домаќинство, што имаат да докажат со потврда на Месниот народен одбор;

в) на оние, кои набавујат свињи за приплодни цели, што ќе докажат со потврда на Месниот народен одбор.

2) Секоја препродавачка (прекукупувачка) на мршави свињи се забрануе.

3) Се забрануе клање на мршави свињи било за потреби на домаќинство било за продавачка.

4) Клање на угоени свињи, било за домашни потреби или за продавачка, дозволено е само уз одобрење на Месниот народен одбор.

5) Земските министерства за трговија и снабдување, односно Одељењето за трговија и снабдување на Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина, секое на своето подручје, можат да пропишат задолжна продавачка на мршави свињи за гоеење, по одредените цени.”

Член 7

Зад сегашниот член 8, се додава нов член 9 кој гласи:

„За купувачка и продавачка угоени свињи се овластени единично оние претпријатија кои за тоа ги овласти земското министерство за трговија и снабдување односно Одељењето за трговија и снабдување на Претседателството на Народната скупштина на Автономната покрајина Војводина”.

Член 8

Зад новиот член 9, се додава нов член 10, кој гласи:

„Пољоделците кои удоволиле на својата обавеза на предавање угоени свињи во оној дел кој е пропишан во точ. 1а) на членот 5 на ова Уредба, како и останалите лица кои гојат свињи за потреби на своето домаќинство во зимски период 1945/46 година можат за потреби на своето домаќинство да угојат и заколат соодветни број свињи најмалка тежина 90 кг. на жива мера, сметајќи 50 кг. жива мера на секој член на домаќинството, а и за секој сезонски пољоделски работник уште по 50 кг. жива мера,

сметајќи еден работник на површина од 5—20 кј. и понатаму по еден работник на секој започнати 20 кј. работна површина.

Клањето за домаќинство како и за потреби на сезонските работници дозволено е само на основа на предходните пријави и одобрења на Месниот народен одбор.

Пољоделците кои удоволуат во целост на својата обавеза на предавачка угоени свињи под точ. 1 на членот 5 на оваа Уредба, можат да угојат или заколат свиња за потреби на своето домаќинство во двоструки количества од оние наведени во ставот 1 на овој член”.

Член 9

Зад новиот член 10, се додава нов член 11, кој гласи:

„1) Лицата кои гојат свињи за потреби на своето домаќинство, и пољоделците, кои не се задолжени на гоњење по прописите на ова Уредба, должни се да ги предадат на откупното претпријатие, веднага по извршеното клање, по одредени цени, следните количества на чиста свинска маст.

Од секоја заклана свиња до 100 кг. жива мера 2 кг. маст;

Од секоја заклања свиња до 150 кг. жива мера 4 кг. маст;

Од секоја заклана свиња до 200 кг. жива мера 6 кг. маст;

Од секоја заклана свиња до 250 кг. жива мера 8 кг. маст а изнад овие тежини по 3 кг. маст од секои понатамошни 50 кг. жива мера.

2) Домаќинства, на кои е одобрено клање свињи за сопствени потреби, се исклучуат од рационараното снабдување со месо и маснотија до 31 октомври 1946 година, односно за соодветното време или бројот на членовите на тоа домаќинство сметајќи по 50 кг. жива мера за секој член на домаќинство за следните 12 месеци.

3) На секое домаќинство, на кое е одобрено клање свињи и кое ја удоволило обавезата за предавање маст, Месниот народен одбор ќе издаде одобрења за набавка пет килограма сол за секоја заклана свиња поради конзервисување на месото”.

Член 10

Пораниот член 8, постануе член 12, член 9 постануе член 13, а член 10 постануе член 15.

Член 11

Зад сегашниот член 13 (порано член 9) се додава нов член 14 кој гласи:

„Со денот на влегуењето во сила на ова Уредба престануат да важат сите одредби за одредување цени на живата стока за клање, доколку се односуат на цените на свињи”.

Член 12

Оваа Уредба влегуе во сила со денот на обнародување во „Службениот лист”

Бр. 25559

7 декември 1945 година

Белград

Претседател на Стопанскиот совет,
Андрија Хебранг, с. р.

Министер за пољоделие,
др. Васо Чубриловиќ, с. р.

Министер за трговија и снабдување,
инж. Никола Петровиќ, с. р.

908.

До доносуењето на Уредбата за извршување Законот за државјанство а на основа на чл. 36 на Законот за државјанство од 23 август 1945 година, пропишуам следниот привремен

ТЕКСТ НА ЗАКЛЕТВАТА КОЈА ЈА ПОЛАГААТ ПРИРОДЕНИТЕ ДРЖАВЈАНИ НА ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Текстот на заклетвата гласи:

„Јас, — — — — — стапуејќи во државјанството на Федеративна Народна Република Југославија, се заколнуам со својата чест да ке бидам верен и лојален граѓанин на Федеративна Народна Република Југославија, да ке ги чувам и бранам придобивките на народноослободителната борба на народите на Југославија, да ке го поштувам и совесно ке се придржуам на Уставот и законите и да ке ги исполнувам сите должности на граѓанинот на Федеративна Народна Република Југославија и на Народната Република — — — — —”.

Бр. 6569

11 декември 1945 година

Белград

Министер за внатрешни работи,
Влада Зечевиќ, с. р.

909.

На основа чл. 11 на Законот за регулирање предвојните задолженија, пропишуам

НАПАТСТВИЕ ЗА ИЗВРШУЕЊЕ ЗАКОНОТ ЗА РЕГУЛИРАЊЕ ПРЕДВОЈНИТЕ ЗАДОЛЖЕНИЈА

I

Уз член 1

1) Став 1) чл. 1 на Законот се односуе на сите задолженија, т. е. долговања и посакуења, освен оние кои се изрично одземени со прописите на Законот.

2) Пресметане задолженијата по прописите на чл. 1 и 2 на Законот се врши со нивното стање на денот на влегуење во сила на Законот. (13 ноември 1945 година).

3) Задолженијата во старите југословенски динари кои за време окупацијата поради прописите донесени под окупацијата се претворени во соодветни окупациони валути, има, со стањето на денот на влегуењето во сила на Законот (13 ноември 1945 година), да се пресметаат во старите југословенски динари по истиот курс по кој во 1941 година новчаниците на стариот југословенски динар биле заменети со окупациски новчаници, па по тоа да се пресмета според одредбите на предходната точка. Замената на стариот југословенски динар во окупациона валута е вршена во 1941 година на подручјата на кои односната валута е воведена како законско средство за плаќање, по следните курсеви:

15 стари југ. динари =	1 албански франк;
100 „ „ „	160 буг. лева;
100 „ „ „	38 итал. лири;
100 „ „ „	10 унгар. пенги;
100 „ „ „	100 твр. српски динари;
100 „ „ „	100 куни;
100 „ „ „	5 германски марки.

4) Сите претпријатија и установи задолжителни се да водат работни книги по трговски, даночни или ма по кој друг закон, уредба или одлука ке изврши пресметување во динари ДФЈ на сите задолженија (долговања и посакуења) настанале во старите југо-

словенски динари до 18 април 1945 година заклучно според Напатствието за спроведување валоризација и за прокнижување во динари ДФЈ во врска со замената парите кое го пропишал сојузниот Министер за финансии под VII бр. 10150 од 11 декември 1945 година.

5) Мораториумот за задолженијата настанале во старите југословенски динари до 18 април 1945 година заклучно кој е бил пропишан со оној закон за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање задолженијата кои важат за подрачје на кое се навогја плаќањето на задолжението, е укинат со денот на влегување во сила на Законот (13 ноември 1945 година). Според тоа, има сите задолженија да се измират според договорените услови и постојеките прописи, кога ќе се пресметаат во динари ДФЈ. Неплатените камати има да се пресметаат во динари ДФЈ на износ на долгот пресметан во динари ДФЈ, од доспевањето на задолжението па до нејното измирување, без обзир да ли каматата во меѓувреме имала да застари по пораните прописи. Каматата ќе се засметуе и за време на трајањето на мораториумот. Прописите за смалување интересните стопи донесени после 18 април 1941 година, ќе се применуат.

6) Задолженијата настанати во старите југословенски динари до 18 април 1941 година заклучно, на основа купената стока, по кои е договорен одбиток за каса-сконто или слично имаат да се измират без овој одбиток.

7) Кај задолженијата кај кои, во времето од 18 април 1941 година до влегувањето во сила на оној Закон на курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање задолженијата кои важат за подрачје на кое се навогја место на плаќањето, е била промена по причина на уплатата, исплатите или преносите од сметка на сметка, се зима како задолжување настанало до 18 април 1941 година заклучно најниско салдо во исто време. До колку по овоа задолжение е припишуена камата има овој салдо со пресметување на каматата да се сведе (поголеми или смалие) на валута на последниот заклучок на сметката која предходила на денот на одвајање окупациските од предвојните задолженија, односно до денот до кој е платена каматата сметајќи од денот кога најниското салдо се појавило.

8) Ако кај задолженијата опишани во ставот 7) помеѓу промените не било поголемиување поради уплатите или преносување од сметка на сметка, целиот салдо се зема како задолженија настанале до 18 април 1941 година заклучно.

9) Ако кај задолженијата опишани во ставот 7) помеѓу промените е било поголемиување поради преносување од друга сметка на износите кои имаат карактер на задолженија настанати до 18 април 1941 година заклучно, тогаш промените имаат да се расчланат така да се точно утврди делот на салдото кое има карактер на задолжение нестанато до 18 април 1941 година заклучно и делот кој има карактер на задолжение настанато после 18 април 1941 година.

10) Задолженијата, кои настанале во времето од 18 април 1941 година до влегувањето во сила на оној Закон за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање задолженијата кои важат за подрачје на кое се навогја местото на плаќање задолженијата, со новација (конверзија, претворање долгот на една форма во долг на друга форма и сл.) на задолженијата настанати до 18 април 1941 година заклучно, се сметаат за предвојни задолженија, ако при новацијата задолжението не е поголемено.

11) Ако при новацијата од ставот 10) задолжението е поголемено со ново задолжување, а не се извршени отплатите на долгот, има да се постапи по ставот 7), при кое за најмалко салдо се зема стањето на предвојниот долг на денот на новацијата.

12) Ако на новацијата од ставот 10) задолжението е поголемено со ново задолжување, а после тоа се извршени отплати на долгот, тогаш долгот има да

се расчлани на долг настанал до 18 април 1941 година заклучно и на долг настанат после овој ден, земајќи како предвојни долг на денот на новацијата стањето на долгот настанат до 18 април 1941 година заклучно, после кое се пропишани камати и положените отплати се пресметуат сразмерно на обата долга.

13) На меничните задолженија кои се поголемени при новацијата после 18 април 1941 година нема да се применуе ставот 11) и 12), туку, во смисал на задолжителното толкување чл. 11 на Законот за курсевите за повлекување окупациските новчаници и регулирање задолженијата од 5 април 1945 година во колку се односат на камата по мораториските задолженија, вирманите и меничните задолженија („Службен лист” бр. 35), ќе се измируат како задолженија настанати после 18 април 1941 година.

II

Уз членот 2

1) Повластиците од членот 2 на Законот се применуат само на оние улоги на штедња по штедните книжки кои во времето од 18 април 1941 година до ослободувањето не се поголемени со нови улагања во готово или со пренос (со вирман) посакуења на станали после 18 април 1941 година. Повластиците ќе се применуат и на улозите кои се поголемени со пренос (вирман) на посакуење настанало до 18 април 1941 година заклучно.

2) Со улозите од членот 2 на Законот се изједначуат пупилните улози и улози по сталната штедња, па и во случај да за овие улози не е издадена книжка.

3) Прописите од членот 2 на Законот нема да се применуат на улозите по уложни книжки на претпријатијата кои се водат во форма на правни лица, на улози кои гласат на доносителот или на шифра, како и на улози на кои е означено да служат како кауција или гаранција.

4) За утврдување чињениците да ли на улогот има да се примени повластицата од чл. 2 на Законот меродавно е стањето на улогот на денот на влегувањето во сила на Законот (13 ноември 1945 година) со укапиталисаната камата до 31 декември 1944 година, односно до 30 јуни 1945 година кај паричните установи кои ја укапиталисале каматата до овој датум.

5) При применување прописите од членот 2 на Законот секој улог, со стањето на денот на влегувањето во сила на Законот, (13 ноември 1945 година), има да се смета како посебна целост и одвоено да се пресмета.

6) Улозите по членот 2 на Законот под а) и под б) ќе се пресметуат според следните примероци:

Улогот изнесуе на денот 13 ноември 1945 година		Се пресметуе во дин. ДФЈ	
1.800.— стари југ. дин.	2:1	900.—	
3.500.— „ „ „	2:1	1.000.—	
	5:1	300.—	1.300.—
9.000.— „ „ „	2:1	1.000.—	
		600.—	
	5:1	571.43	2.171.43
	7:1		
20.000.— „ „ „	2:1	1.000.—	
	5:1	600.—	
	7:1	2.142.86	3.742.86
30.000.— „ „ „	10:1	3.000.—	
но како противвредноста не може да биде помала од противвредноста на улогот од 20.000.— стари југ. дин.			
37.428.60 стари југ. дин.	10:1		3.742.86

Според тоа сите износи преку 20.000.— а до 37.428.60 на старите југославенски динари заклучно кои ги исполнуат условите од членот 2 на Законот се пресметуат во 3.742.86 динари ДФЈ.

III

Уз членот 3, став 1

Од предвојните побарувања пресметани по прописите на членот 1 и 2 на Законот не ќе се вршат одбитоци во полза на Фондот за обнова на земјата и помош на пострадалите краишта.

IV

Уз членот 4

Кај повратните примања по предметите на алиментација по членот 4 на Законот плаќањата во динари на ДФЈ почнуват да течат со првиот рок на плаќањето на обавезата по денот на стапуењето во сила на оној закон за курсевите за сменување окупациските новчаници и за регулирање обавезите кои важат за подрачјето во кое е домицилот на плаќачот на алиментацијата. Исплатите извршени после овој ден па до денот кога ова Напатствие ќе се објави во „Службениот лист“ се сметаат аконтацији. Разликата помеѓу до сега исплатените аконтацији и износите кои требеле да бидат исплатени ќе се исплатат во 10 (десет) еднакви месечни рати почнуејќи од 1 јануари 1946 година. За овој постапок не е потребна никаква посебна одлука.

V

Уз членот 5

1) Прописите на чл. 5 на Законот ќе се применуваат над сите случаи каде службопримачот стапил до 18 април 1941 година заклучно во службенички однос кој за себе го повлече и правото на пензија, па и во случај ако тој ден службопримачот не е пензионисан нити стекнал услови за пензија.

2) Пензиите од чл. 5 на Законот се засметуваат во динари на ДФЈ на основа на средните припадности по прописите на Уредбата за регулирање надниците и платите на работниците и намештениците во државно-привредните и частни претпријатија, частни институции и организации („Службен лист“ бр. 24 од 21 април 1941 година) и тоа на основа на средните припадности пропишани за онаја група во која спаѓа звањето кое пензионисаниот службеник по имал во моментот на пензионисањето. Така на пр. пензијата на службеникот пензионисан 1940 година, кој во моментот на пензионисувањето вршил служба на nižји помоќник, ќе се засмета земајќи за основа средните припадности пропишани за групата III-1, т. е. земајќи за основа износот од 2.800.— динари на ДФЈ (средните припадности на nižји помоќник — средината помеѓу 2.400.— и 3.200.— динари на ДФЈ). Во местата на вториот и треќиот разред на скапотигјата, оваа основа се смета за соодветните пропишани проценти.

3) Ако со уговор или со судска одлука пензијата е одредена во известен постоток од припадностите, пензијата во динари на ДФЈ ќе го изнесуе тој одреден постоток од основата утврдена на начин од претходниот став. Во конкретен случај на претходниот став пензијата, ако е со уговор или судска одлука одредена да износи 50% од припадностите, ќе износи 1.400 динари на ДФЈ (50% од 2.800.— динари).

4) Ако со уговор или судска одлука пензијата е одредена во известен апсолутен износ, нејзиниот износ во динари на ДФЈ ќе се изнајде со сметка на сразмерот, во кој на едната страна ќе биде односот на износот на платата која пензионисаниот службеник ја имал во моментот на своето пензионисање спроти износот на одредената пензија, а на другата односот на износот на средните месечни припадности кои се пропишани за онаа група во која спаѓа звањето кое тој службеник го имал во моментот на пензионисувањето спроти износот на пензијата

која тој сега треба да ја прима во динари на ДФЈ. Така на пр. пензијата на еден пензионисани службеник кој во моментот на пензионисувањето имал звање кое одговара на звањето на посебен раководител (IV-1) по Уредбата за регулирање надниците и платите на работниците и намештениците во државно-привредните и частните претпријатија, частните институции и организации, и кој во моментот на пензионисувањето имал месечна плата од 5.000.— стари југословенски динари или куни, а азносот на пензијата му бил одреден на 3.000.— стари југословенски динари или куни, ќе износи

$5000:3.000 = 4.900$ (на средната месечна припадност на посебен раководител на IV-1): X

од што приизлегуе по формулата: $(X = \frac{4.900 \times 3.000}{5.000})$,

да неговата месечна пензија во динари на ДФЈ изнесуе 2.940.— динари на ДФЈ.

5) За сите спорови во врска со применувањето на Уредбата за регулирање надниците и платите на работници и намештеници во државно-привредните и частните претпријатија, частните институции и организации, па според тоа и за споровите кои би настанале по прашањето на пресметањето пензиите во динари на ДФЈ, се надлежни по чл. 23 на истата Уредба, работните судови. До оснувањето на работните судови, овие спорови ќе ги решуе во прв степен окружниот, односно градскиот народен одбор. На одлуките на окружните народни градски одбори странките имаат право на жалба на надлежното земско министерство на социјалната политика.

VI

Уз членот 6

Напатствието за извршување членот 6 ќе биде дадено во посебни прописи.

VII

1) Самостојателни пенzioni фондови се оние кои имаат посебна правна личност или посебен имот.

2) Сите оние права (потражувања) на членовите на самостојателниот пензионски фонд со математичка (премијска) резерва, образуен по начелата на техниката на осигурување кои произлегуваат од основата на пензионското осигурување, без оглед да ли членовите се активни или пензионисани, ќе се пресметат по динари на ДФЈ по срезмерата помеѓу износот на ДФЈ на целокупниот чист имот на таков фонд добиен со валоризација по Законот за валоризација и со пресметка на потражувањата и обавезите по оној Закон за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање обавезите кои важат за потражливоста и обавезите на фондот и по Законот за регулирање на предвојните обавези според вкупниот износ на тој имот во окупациска валута на последниот ден пред стапуењето во сила на оној закон за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање обавезите кои важат за подрачјето на кое се најдуе фондот. Под чист имот во овој смисла се подразбира износот на активата по билансот по одбиток на износот на обавезите спроти треќи лица и обавезите спроти членовите на фондот кои не произлегуваат од основата на пензионското осигурување.

3) На начинот од првиот став ќе се засметат во динари на ДФЈ и обавезите на оние хумани осигурителни институции според нивните членови кој имаат математичка резерва образована по начелата на техниката на осигурувањето.

4) Кај оние хумани осигурителни институции каде премијата (доприносот) на членовите служи исклучително за исплата на посмртнина во случаите на смрт на членовите на институцијата во текот на една година односно за исплатување болесничките трошкови во текот на една година, како и кај оние

институции каде на членовите се врши накнаден разрез на доприносот, според вкупниот износ исплатен во текот на годината на име посмртнина односно болеснички трошкови, премијата (доприносот) на членовите ќе изнесуе во динари на ДФЈ, почнуејќи од 1 јануари 1946 година онолку колку износила 1940 година во старите југословенски динари. Исто така износот на посмртнината односно болесничките трошкови во динари на ДФЈ ќе бидат почнуејќи од 1 јануари 1946 година, еднаков на износот на посмртнината односно болесничките трошкови кои таа институција ги исплатуела во 1940 година во старите југословенски динари. По смртните случаи настанале после 18 април 1941 година а пред 1 јануари 1946 година, по кои посмртнината не е исплатена оваа ќе се исплати во пораниот износ пресметан во динари на ДФЈ по курсот на замената на окупациските пари, во колку институцијата исплатуела од своите членови премија (допринос). Исто важи и кога се во прашање болесничките трошкови дојдени за плаќање после 14 април 1941 година а пред 1 јануари 1946 година.

5) По извршената валоризација и пресметането на потражуењата и обавезите секој самостојателен пензион фонд, како и хуманата осигурителна институција која има математичка (премијска) резерва образувана по начелата на техничката на осигуруењето, должни се да најдоцна до 31 јануари 1946 година извршат пресметка на своите математички (премијски) резерви до 31 декември 1945 година. До колку со оваа пресметка се покаже да во математичката (премијската) резерва постои мањок или да е приходот од вредностите во кои се вложени математичките (премијските) резерви помал од износите на предвидената техничка пресметка на основа на сметковниот каматњак, дотичниот самостојателен пензион фонд односно хуманата осигурителна институција се должни најдоцна до 23 февруари 1946 година да го известат за тоа Сојузното Министерство за финансии (Оделење банковно-валутно) поднесуејќи му го на одобрење образложениот план за санација или за ревизија на правата (потражуењата) на своите членови утврдени со прописите ст. 1) и 2) на членот 7 на Законот односно Напатствијата уз истите прописи.

VIII

Уз членот 9

1) Претпријатието е пасивно во смисал на прописите на чл. 9 на Законот ако неговите обавези (пасиви) се поголеми од вкупниот износ на неговите потражуења и неговиот сопствени имот (главнина и сопствени фондови), т. е. претпријатието не е пасивно се додека мањакот може во целост да се отпише на терет на главнината и сопствените фондови на претпријатието.

2) Во случај да претпријатието постанало пасивно во смисал на предниот став, а има предвојни инвестиции чија стварна вредност во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година била поголема од износот добиен со валоризацијата по чл. 2 на Законот за валоризација, она ќе постапи по прописот ст. 1) чл. 4 на Законот на валоризација, односно по напатствијата уз тој пропис. Ако мањакот не може во целост да се покрие ни со посебна валоризација по прописот ст. 1) чл. 4 или претпријатието во опште нема предвојни инвестиции на кои би можел да се примени овој пропис, она е должно да во рок од најповеќе петнаесет дена по сознаењето да е пасивно, а најдоцна до 30 април 1946 година, да го известат затоа земското министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) и да му поднесе предлог за санација односно ликвидација.

IX

Уз членот 10

1) Правните и физичките лица, како и државните институции, кои се сметаат оштетени со примената

на прописите на Законот за регулирање предвојните задолженија можат своето оштетно барање да го пријават во форма на војна штета, најдоцна до 30 јуни 1946 година.

2) Претпријатијата и институциите задолжни на водење работни книги по трговски, даночни или друг закон, уредба или одлука можат своето оштетно барање за војна штета од предниот став да го пријават по прописите на чл. 10 на Напатствието за спроведување валоризација и за прокнижување во динари ДФЈ во врска со заменувањето на парите.

X

Ова Напатствие има правна сила на задолжително толкување прописите на Законот за регулирање предвојните задолженија, на основа чл. 11 на овој Закон.

VII бр. 10160

11 декември 1945 година

Белград

Министер за финансии,
Сретен Жујовић, с. р.

910.

На основа чл. 15 Законот за повлекување и замена окупациските новчаници, чл. 10 Законот за валоризација и чл. 11 Законот за регулирање предвојните обавези, пропишуам

НАПАТСТВИЕ

ЗА СПРОВОДУВАЊЕ ВАЛОРИЗАЦИЈАТА И ЗА ПРОКНИЖУВАЊЕ ВО ДИНАРИ ДФЈ ВО ВРСКА СО ЗАМЕНА НА ПАРИТЕ

Член 1

Начелни одредби

1) Валоризацијата се должни да ја спроведат сите претпријатија и установи задолжително на водење работни книги по трговски, даночни или ма кој друг закон, уредба или одлука.

2) Под инвестиции во смисал чл. 1 Законот за валоризација се подразбираат инвестиции кои спаѓаат во групи 00, 01, 02, 03, 04 и 05 во примерот на сметковниот план за производствени претпријатија (Одлука на АВНОЈ за еднообразно сметководство „Службен лист“ бр. 6 од 26 февруари 1945 година). Имотите кои набавени во инвестициони цели, а не за продавачка, од групата 02, 03 и 04, а се водат на сметките од класата 3, се валоризираат како инвестиции.

3) Валоризацијата се спроведуе по овие начела:

а) предвојните инвестиции и Фондовите кои служат за амортизација на сите инвестиции се валоризират на износот на книжната вредност на ден 18 април 1941 година. Под предвојни инвестиции се под разбираат оние набавени инвестиции кои се платени по договорени цени или за кои е утврдена цена до 18 април 1941 година заклучно. За инвестициите книжени до овој датум заклучно не се потребни никакви други докази да е инвестицијата предвојна. За предвојните инвестиции кои се книжени после 18 април 1941 година потребно е претпријатието да располага со документи. Во овој случај набавната цена се смета за книжна вредност на ден 18 април 1941 година;

б) Инвестициите книжени после 18 април 1941 година со изузеток од точка а) претпоследната реченица, се валоризираат на износот кој одговара на книжната стварна вредност во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година. Овака се валоризираат сите

набавени инвестиции чија цена е била договорена или утврдена во окупациската валута, и во случај да се книжени во динари ДФЈ после замената на окупациските фари, но најдоцна до 30 ноември 1945 година заклучно.

в) Предвојната инвестиција се валоризира исклучително на износот на стварната вредност во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година, ако претпријатието е постанало пасивно, поради примената на законските прописи на замена на окупациските пари, за пресметане предвојните обавези во динари ДФЈ и за валоризацијата.

г) Валоризованите вредности под а), б) и в) се смалат или амортизационите фондови се поголеми со износот на отписите за онаа година за која се вршени амортизациите после 18 април 1941 година, а висината на отписите се утврдуе на основа на валоризованите вредности во истиот постоток во кој односите инвестиции биле амортизирани после 18 април 1941 година. На пр.: валоризирана и набавна вредност на ден 18 април 1941 година една инвестиција е 100.000.— динари, амортизацијата е извршена во години 1941, 1942 и 1943 по 5% а во 1944 со 3%, вкупно 18%; ако е амортизацијата вршена непосредно со смалување, од 100.000.— динари се одзема 18.000.— динари на име амортизација, така да е валоризованата вредност на ден 30 ноември 1945 година 32.000.— динари; ако е амортизацијата вршена преку дотирање на амортизациониот фонд, валоризованата вредност на ден 30 ноември 1945 година изнесуе динара 100.000.— а во амортизациониот фонд за оваа амортизација дотира се за последните 4 години 18.000.— динари.

д) Ако инвестициите постанале неупотребиви или помалку употребиви зарад оштетите настанали со војни операции или зарад измените на економските услови, износот на валоризацијата се ограничуе максимално до износот на сегашната стварна вредност. При тоа во нарочни случаи ќе се постапи на следниот начин:

аа) Инвестициите во концесии, патенти, лиценца и слични права (авторско) се валоризујат во сразмер во кој сега можат да се ползујат или ќе можат да се ползујат во иднина. Инвестициите кои поминуат без накнада во сопственост на давателот на концесијата имаат да се валоризираат сразмерно на остатокот на времето на трајањето на концесијата. Конвенциите во патентни права се валоризираат според рокот на ползување и се сводат на вредност која одговара на уште неисползуваното време, сметајќи од 1 јануари 1946 година. Унапред платените инвестиции за право на лиценца, авторско и слично право за одредување време или одредување количина се валоризираат сразмерно со неисползуваното време или количеството.

бб) Остарелиот живи инвентар кој изгубил вредноста на племенито грло се валоризира на износ кој одговара на вредноста на обично грло во стари југословенски динари во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година.

вв) Ако е денешната стварна вредност на инвестициите помалка од вредноста која би се добила со примена на точ. г) поради тоа што за времето од 18 април 1941 година до денот на влегувањето во сила на Законот за валоризација не е вршена амортизација или е вршена частично, а претпријатието за тоа време работело, има да се изврши амортизација за онаа година во која претпријатието работело со тоа, да валоризационата вредност на овие инвестиции смалена за амортизацијата не падне под денешната стварна вредност. Оваа амортизација не ужива даночни повластици.

4) Утврдувањето на валоризованата вредност во случаи од точка б), в) и д) од претходниот став го врши стручната комисија, на начин пропишан во чл. 8 на ова Напатствие.

5) Не се валоризираат инвестициите чија вредност или цена била договорена или утврдена во динари ДФЈ.

Член 2

Припремни работи за валоризација и за прокнижување во динари ДФЈ — Образец бр. 1

1) Пред пристапувањето на работата околу валоризацијата и прокнижување сметките во динари ДФЈ има да се сторнираат сите досегашни книжења на војната штета, како на активна сметка така и на сметка на исправките на вредноста на војната штета (Фонд за војна штета и сл.).

2) Потова сите стања на сметките во главната книга, без обзир да ли ги обвакјат предвојните книжени суми, т.е. од времето до 18 април 1941 година заклучно, или сумите книжени после тој ден, има да се прокнижат од окупациската валута во динари ДФЈ по курсот на замената на окупациските новчаници кој е одреден со оној Закон за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање обавезите кои важат за подручјето на кое се навојја претпријатието односно установата која врши прокнижување. Доколку прокнижувањето не било извршено воопште или е извршено само частично, има накнадно да се спроведе во целост. Ова прокнижување е задолжно само за сметките на главната книга а не и за сконтра и помошни книги.

3) Како сите сметки според предходниот став се претворени во динари ДФЈ, ќе се изработи „прелазно стање“ на оние активни и пасивни сметки на главната книга на ден 30 ноември 1945 година според приложениот образец бр. 1.

4) Во „прелазно стање“ салдата по сметките на инвестициите и амортизационите фондови имаат да се поделат на:

- а) суми кои се односат на предвојните инвестиции, од точка а) став 3) на чл. 1 на ова Напатствие;
- б) суми кои се односат на инвестиции од точка б) став 3) на чл. 1 на ова Напатствие; и
- в) суми кои се односат на инвестиции кои не се валоризирани, од став 5) на чл. 1 на ова Напатствие.

Кај така наречените мешовити инвестиции кај кои е предвидена книжена вредност поголемена после 18 април 1941, на пр.: поради доградба или генерални поправки на машините со кои вредноста се поголемила и сл., има книжениот однос на инвестициите во „прелазно стање“ да се подели на предвојната книжена вредност под а) и на подоцно поголемиување на вредноста под б). Секој од овие делови се валоризира засебно, а по валоризацијата обата валоризирани износи треба да се стопат.

Инвестициите во градежите, кои се започнати пред војната и наставени после 18 април 1941 година, имаат да се внесат помеѓу инвестициите по точка б).

5) Салдата по сметките на обавезите и посакувањата имаат во „прелазното стање“ да се поделат вака:

- а) предвојните обавези и побарувања настанати до 18 април 1941 година заклучно;
- б) обавезите и потражливоста настанати после 18 април 1941 година во окупациската валута, кај кои е местото на плаќање на истото подручје на замената на окупациските новчаници на кое се навојја претпријатието кое го спроведуе прекнижувањето во динари ДФЈ;

в) обавези и побарувања настанати после 18 април 1941 година во окупациска валута при кое местото за плаќање не е на истото подрачје на замената на окупациските новчаници на кое се навојја претпријатието кое го спроведуе прекнижувањето во динари ДФЈ; и

г) Обавези и побарувања во старата валута се подразбираат тука и оние кои гласат на валутата кои биле законско средство на плаќање во Југо-

сластија под окупацијата, а местото на плаќање се навогја во тугјина.

Сметките на чистата имот и законските резервни фондови и сите останали оданочени фондови кои преставуат поголемије на чистата имот како и фондови (резерви) за исправка на вредноста, имаат да се сметаат како обавези под точ. а) на овој став, ако настанале до 18 април 1941 година заклучно, а како обавези по точ. б) на овој став ако настанале после 18 април 1941 година до влепуењето во сила на Законот за курсевите за повлекување окупациските новчаници и за регулирање обавезите на односното подручје.

Резервите за исправка на вредностите на хартиите од вредности, валути, девизи и побаруења имаат да се употребат за своја намена пред составот на „прелазното стање“ т. е. под 30 ноември 1941 година, треба да се изврши отписување на курсните разлики и ненаплативите побаруења, доколку това износот на резервите за исправка на вредноста допушта.

Како предвојни побаруења се сметаат хартии од вредност, подразбирајќи и акции набавени до 18 април 1941 година заклучно.

6) Тргуејќи од добиеното „прелазно стање“ има по прописите на ова Напатствие да се утврди валоризованата вредност на инвестициите и фондови кои служат за амортизација на овие инвестиции како и вредноста во динари ДФЈ на сите делови на имовината во врска со примена на законските прописи за замената на окупациските новчаници (Закон за курсевите за замена на окупацијските новчаници и регулирање обавезите на односното подручје и Законот за регулирање предвојните обавези).

Член 3

Валоризовање на предвојните инвестиции.

1) Валоризованата вредност на предвојните инвестиции и фондови кои служат за амортизација на сите инвестиции, од точ. а) став 3) на член 1 на ова Напатствие, ќе се утврди така да износот во динари ДФЈ на „прелазното стање“ се помножи со клучот за пресметање. Овие клучеви за поедини подручја на замената на окупациските новчаници се:

за валутно подручје т. н. „српски“ динари (Недићев) — — — — —	20
за валутно подручје куни во Срем — — — — —	40
„ „ „ куни освен Срем — — — — —	1.000
„ „ „ германски марки — — — — —	100
„ „ „ лири — — — — —	1.000
„ „ „ пенги — — — — —	10
„ „ „ лева — — — — —	100
„ „ „ лека — — — — —	6

2) Доколку е денешната стварна вредност на овие инвестиции помала од валоризованата вредност добиена по прописите на ставот 1, кога ќе се постапи по точката г) ставот 3) на член 1 на ова Напатствие, има да се постапи по точката д) ставот 3 на членот 1 на ова Напатствие. Во овој случај има да се поднесе предлог за валоризација на земското Министерство за финансии (на одделението кое е надлежно за банкарство и валутни работи) уз образложение и докази, а, ако е потребно, и уз навогјањето и мнението на стручната комисија од член 8 на ова Напатствие, Министерот за финансии доносуе одлука по овој предлог.

3) Валоризованата вредност на предвојните инвестиции и фондови кои служат за амортизација на овие инвестиции пресметана по прописите од ставот 1) односно утврдена по прописите од ставот 2) на

овој член се унесуе у поединачни список кој се изработуе засебно за секоја сметка на главната книга, според приложениот образец број 2. Собирот на колоните број 3 на списокот треба да се сложи со соодветниот износ на „прелазното стање“ во колоната 3 односно 4 на образецот број 1. Во списокот се утврдуе вишок односно мањак на валоризацијата на поедините ставови, а со собирање на списоците се добива валоризована вкупна вредност на инвестициите (односно фондот) како и вишокот односно мањакот на валоризацијата на односните сметки на главната книга. Овие собири се внесуат во соодветните колони на образец број 1.

Член 4

Валоризовање на инвестиции книжени после 18 април 1941 година.

1) За инвестициите од точ. б) ст. 3 на член 1 на ова Напатствие кои се книжени после 18 април 1941 година се утврдуе износот кој би одговарал на нивната вредност во старите југословенски динари во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година, како и износот кој има да служи како основа за годишни амортизации. Кога се работи за набавка на нови, неупотребени инвестиции, овие два износи се исти, а се различни, ако на пример после 18 април 1941 година е книжена набавката на веќе употребени машини, уредбаи или други инвестиции. Утврдуењето на износите се врши комисијски на начин опишан во чл. 8 на ова Напатствие. Доколку се вршени амортизации на овие инвестиции или е денешната нивна вредност помала од вредноста која оние би имале во старите југословенски динари во време од 1 јануари до 18 април 1941 година има да се постапи по точ. г) односно д) ст. 3) на чл. 1 на ова Напатствие.

2) Како мерило за утврдување вредностите во стари југословенски динари во време од 1 јануари до 18 април 1941 година за односната инвестиција можат да служат сите веродостојни доказни средства, како што се: ценовници утврдени од власта, каталози на познатите фирми, оригинални сметки по набавките извршени за това време и сл. Ако се утврди да во времето помеѓу 1 јануари до 18 април 1941 година е била промена во цените на соодветните инвестиции, се зема средна цена.

3) За валоризацијата по овој член треба да се поднесе предлог на земското Министерство за финансии, со налаз и мнение на стручната комисија, со образложение и докази. Министерот за финансии донесуе одлука по овој предлог.

4) На овој начин утврдената валоризована вредност на горните инвестиции се внесуе во поединачен список кој се изработуе засебно за секоја сметка на главната книга според приложениот образец бр. 3. Собирот на колоната 3 на списокот треба да се сложи со соодветниот износ на „прелазното стање“ во колоната 3 на образецот бр. 1. Ако се вршени амортизации по пат на дотирање на фондот, има да се пресметат амортизационите квоти кои одговараат на валоризованата вредност на овие инвестиции па се тој износ внесуе во список на образец бр. 3 кој се изработуе за овој Фонд. Во списокот се утврдуе вишокот односно мањакот на валоризацијата на поедините ставови, а со собирањето на списоците се добиват собири кои се внесуат во соодветните колони на образецот бр. 1.

Член 5

Прекнижување на обавезите

1) За обавези и побаруења по точ. а), в) и г) ст. 5 чл. 2 на ова Напатствие, кај кои можат да се појават разлики според износите во „прелазно стање“, претпријатијата односно установите изработуат поединачни списоци според приложените обрасци

бр. 4, 5 и 6, засебно за секоја сметка на главната книга. Собирот на колоната 4 на образецот бр. 4 односно на колоната 5 на образецот 5 и 6 треба да се слага со соодветниот износ на „прелазно стање“ во колони 3 односно 4 на образецот бр. 1. Пресметане се врши по прописите на следните ставови 2), 3) и 4).

2) Предвојните обавези и побаруења се пресметат по прописите на Законот за регулирање предвојните обавези.

Кај предвојните хартии од вредност, подразбирајќи и акциите, се зима книжна вредност од 18 април 1941 година и се дели со 10 (курс одреден за регулирање предвојни обвези). Книжената вредност на предвојните државни хартии од вредност не може да го прејде износот на курсната вредност по последниот курс пред 6 април 1941 година, поделен со 10. Последните курсеви пред 6 април 1941 година се следни:

2,5% војна штета	— — — — —	477.50
7% инвестицион заем	— — — — —	99.—
4% аграрни обвезници Б-Х	— — — — —	55.50
4% северни аграр	— — — — —	55.50
4% доброволски обвезници	— — — — —	55.50
6% беглучки обвезници	— — — — —	85.—
6% далматински аграр	— — — — —	79.75
6% беглучки обвезници за шуми и шикари	— — — — —	79.75
5% заем за јавни работи	— — — — —	100.—
6% за јавни работи и земска одбрана	— — — — —	100.—
7% стабилизациони заем	— — — — —	99.—
7% Блеров заем	— — — — —	99.—
8% Блеров заем	— — — — —	104.75
7% Селигманови заложници ДХБ	— — — — —	99.75
Тутунски лозови	— — — — —	10.—
Српски Црвени крст	— — — — —	21.—
4% конвертован заем од 1895	— — — — —	250.—
5% монополски заем од 1902	— — — — —	300.—
4,5% заем од 1906	— — — — —	250.—
4,5% заем од 1909	— — — — —	250.—

Пресметани курс на долари за доларски папири е 44.55.

Југословенските предвојни државни бонови и записи се внесуат со номинален износ поделен со 10.

Обвезниците и боновите издадени за време окупација од страна на окупаторот и квислишките власти, како и останалите побаруења настанати под окупацијата спрема окупаторските и квислишките власти, немаат никаква вредност и имаат да се внесат во колони 7 на образецот бр. 1.

3) Обвезниците и побаруењата настанати после 18 април 1941 година во окупациската валута, кај кои местото на плаќање не е на истото подручје за замената на окупациските новчаници на кое се навојга претпријатието кое го спроводуе прекнижуењето во динари ДФЈ, се пресметуат во динари ДФЈ на следниот начин:

а) Ако во местото на плаќање е со закон одреден курс на замената за она окупациска парична единица на која гласи обавезата или побаруењето, пресметането ќе се изврши по курсот на замената одредена за подручјето на кое се навојга местото на плаќање. На пр.: должник во Загреб, поверилец во Земун, обавеза 100.000.— куни, место на плаќањето Загреб, оти во Загреб важел курсот на замената од 7 динари ДФЈ за 1.000.— куни, ова обавеза се пресметуе во 700 динари ДФЈ. Кај должникот во Загреб нема промена на износот. Поверилецот во Земун првобитно засметал 100.000.— куни по курсот 25 динари ДФЈ за 1.000.— куни и го внел во „прелазно стање“ износот од 2.500.— динари ДФЈ. Сега го унесуе во списокот на образецот бр. 5 новозасметаниот износ од 700.— динари ДФЈ а појавениот губиток од 1.800.— динари ДФЈ го унесуе во колоната 9 на списокот;

б) Ако во местото на плаќањето не е одреден курс за замена за онаа окупациска парична единица на која гласи обавезата или побаруењето, пресмета-

њето ќе се изврши по курсот за замена на оваа парична единица. Во случај да е обавезата или побаруењето во куни, пресметането ќе се изврши по курсот одреден за подручје на кое се навојга домицилот или местото на живеење на поверилецот, а ако е домицилот или местото на живеење на поверилецот надвор од бившето парично подручје на куни, пресметането ќе се изврши по курсот од 1.000.:7. Примероци: 1) должник е во Белград, поверилец во Марибор, обавеза во рајхсмарки, место на плаќањето Белград, курсот е: 100 рајхсмарки = 60.— динари ДФЈ. 2) должник во Скопје, поверилец во Земун, обавеза во куни, место на плаќањето Скопје; курсот е: 100 куни = 2,50 динари ДФЈ. 3) должник во Љубљана, поверилец во Нови Сад, обавеза во куни, место на плаќањето Нови Сад; курсот е: 1.000.— куни = 7 динари ДФЈ.

в) Побаруењата и обавезите во окупациски парични единици кај кои поверилецот или должникот се навојга надвор од територијата на предвојната Југославија се пресметат по точ. а) односно б) ако е место на плаќањето на територијата на предвојната Југославија. Во случај да е местото на плаќање на овие обавези надвор од територијата на предвојната Југославија, обавезата односно побаруењето задржуе карактер на обавеза во странска валута а се пресметат по курсевите од точка 4).

4) Побаруењата и обавезите во странски валути, без обзир кога настанале, се пресметуат привремено по овие курсеви:

1 долар САД	— — — — —	50.—	дин. ДФЈ
1 долар канадски	— — — — —	50.—	„ „
1 англиска фунта	— — — — —	200.—	„ „
1 египетска фунта	— — — — —	200.—	„ „
1 палестинска фунта	— — — — —	200.—	„ „
1 рубља СССР	— — — — —	5.—	„ „
1 швајцарски франок	— — — — —	10.70	„ „
1 француски франок	— — — — —	0.25	„ „
1 белгиски франок	— — — — —	—	„ „
1 злот	— — — — —	1.—	„ „
1 чехословачка круна	— — — — —	1.—	„ „
100 лева	— — — — —	10.—	„ „
100 албански лекови	— — — — —	250.—	„ „
100 германски марки	— — — — —	60.—	„ „
100 лири	— — — — —	30.—	„ „
100 пенги	— — — — —	1.—	„ „
100 романски леи	— — — — —	1.—	„ „
100 драхми	— — — — —	10.—	„ „
1 шведска круна	— — — — —	13.—	„ „
1 холандска форинта	— — — — —	20.—	„ „
1 турска лира	— — — — —	35.—	„ „
100 португалски ескудоси	— — — — —	220.—	„ „
1 аргентински пезос	— — — — —	10.—	„ „
100 бразилијански милрајси	— — — — —	275.—	„ „
100 фински марки	— — — — —	37.—	„ „
1 норвешка круна	— — — — —	9.30	„ „
1 шпански пезет	— — — — —	4.—	„ „

Претпријатијата кои имаат обавези или потражуења во странски пари за кои не е унапред одреден курс, ќе го побарат курсот од сојузниот Министер за финансии (Банковно-валутниот одељење).

5) Како се обавезите и потражуењата пресметан во динари на ДФЈ по ставот 2, 3 и 4 на овој член, засметаните износи се внесуат во списоковите на образец бр. 4, 5 и 6, уедно се утврдуе губитокот или добитокот според книжниот износ на поедините губиток и потражуења по »прелазно стање«. Тој губиток или добиток се внесуе во соодветната колони на списокот.

Засметаните вредности од списоковите бр. 4, 5 и 6 се запишуат во колоната „валоризираната вредност“, а губитокот или добитокот на курсот се запишуе на соодветните колони на образецот бр. 1.

Член 6

Заклучуење на образецот бр. 1

1) Кога ќе се извршат работите пропишани со претходните членови на ова Напатствие, се врши

заклучување на образецот бр. 1 на следниот начин: износите на вишковите на валоризацијата на инвестициите се собираат и собираот се упишуе во колона 6 „валоризирана вредност“, а така исто собираот на мањковите на валоризацијата на инвестициите и собираот на вишковите на валоризацијата на фондовите се запишуа во колона 5. Износите на добитоците на курсот се собираат и собираот се запишуе во колона 6 „валоризирана вредност“ а така исто собираот на губитоците на курсот се запишуе во колона 5. Останалите износи на „прелазното стање“ кои не се изманиле со валоризацијата или со пресметането, се пренесуваат во колоната „валоризирана вредност“, и потоа се собираат износите на колоната 5 и 6. Собирајте треба да се слагат.

2) После тоа претпријатието го наставуе книжењето на текуќите работни собитоја, се до 31 декември 1945 година. Најдоцна под тој датум имаат да се обават заклучните книжења по чл. 10 на ова Напатствие и да се направи валоризациона сметка на израмнувањето со сметката на губитокот и добитокот.

Член 7

Ревизија на валоризацијата на предвојните инвестиции

1) Ако валоризираната сметка на израмнувањето би покажала да претпријатието односно институцијата, е постанало пасивно (точка в) став 3) чл. 1 на оваа Напатствие, претпријатието може односно институцијата да поднесе предлог на земското Министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутните работи) да се дозволи валоризација на предвојните инвестиции до износот на нивната стварна вредност во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година, ако би тој износ бил поголем од износот на книжената вредност на предвојните инвестиции на денот 18 април 1941 година. Во таа цел претпријатието бара комисијска проценка сходно чл. 8 на ова Напатствие.

2) На основа на комисијскиот налаз на претпријатието, односно институцијата се изработуе исправен список на образецот бр. 2 и предложената валоризирана вредност се внесуе во новиот исправен образец бр. 1, па на основа на тоа составуе предлог на исправната валоризирана сметка на израмнувањето со сметката на губитокот и добитокот. Овој предлог на валоризацијата со налазот и мнението на стручната комисија, како и со образложение и со докази се доставуе на земското министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) на одлука.

Член 3

Валоризација по пат на стручната комисија

1) Во случаите кои се предвидени во точката б), в) и д) став 3) чл. 1 и став 8) чл. 9 на ова Напатствие, претпријатието односно институцијата, е должно да бара проценка преку стручна комисија.

2) Стручната комисија се состои од три члена. За претпријатија и институции кои спаѓаат во надлежност на некое сојузно министерство стручната комисија ја одредуе надлежното сојузно министерство, а за претпријатија и институциите кои спаѓаат во надлежност на некое земско министерство, тоа министерство. Во комисијата влегуе еден претставител на надлежното министерство како претседател и по еден претставител на местниот народен одбор и претпријатието. Министерството може како свој претставител да ореди стручно лице и од окружниот или околискиот народен одбор или службеник на овие одбори. На членовите на комисијата, на претставителот на министерството и местниот народен одбор, им припаѓа накнада на патните трошкови и дневница од 220.— динари односно 100.— динари ако се од истото место. Овие трошкови ги сноси претпријатието. Пресметането на трошковите се приложуе на комисијското најдување.

3) Во случаите предвидени во точката б) и в) ст. 3) чл. 1 на ова Напатствие стручната комисија

ке постапи по прописите на став 1) и 2) чл. 4 на ова Напатствие.

4) Во случаите предвидени во точката д) став 3) чл. 1 на ова Напатствие стручната комисија ја цени стварната вредност на неупотребливите или помалу употребивите инвестиции на денот 2 ноември 1945 година како и основата за вршење амортизацијата во иднината, земајќи при тоа во оглед степенот на оштетувањето како и смалувањето на употребливоста поради измената на економските услови. Кај урнатите непокретности се засметуе сегашната вредност на земјиштето и градежниот материјал, по одбитокот на трошковите на расчистувањето. За уништените машини, машински постројки, урегјаји, алат и мртвот инвентар се утврдуе вредноста на стариот материјал, а однесените предмети и утепаниот жив инвентар не се внесуваат.

5) Ако кај проценката комисијскиот налаз би покажал да сегашната стварна вредност на поедини инвестиции во случајот предвиден во точката в) став 3) чл. 1 на ова Напатствие е поголема или во случајот предвиден во точката д) став 3) чл. 1 на ова Напатствие е помала од валоризираната вредност по чл. 8 или 4 на оваа Напатствие, земајќи го во оглед евентуалниот фонд за амортизација на односната инвестиција претпријатието односно институцијата се должни да состават исправен список по образецот бр. 2) односно 3) внесуејќи во колоната „валоризирана вредност“ сегашната вистинска вредност според комисијската проценка, ако амортизацијата се врши со непосредно смалување на книжниот износ; ако, меѓутоа, амортизацијата се врши преку дотирање на амортизациониот фонд, во колоната „валоризирана вредност“ се внесуе непроменената книжена вредност која се своди на вистинската вредност преку поголемињето или смалувањето на фондот за амортизација. Согласно со тоа претпријатието го исправуе образецот бр. 1 па на основа на тоа составуе предлог на исправената валоризациона сметка на израмнувањето со сметката на губитокот или добитокот. Овој предлог на валоризацијата со налазот и мнението на стручната комисија, како и со образложение и со докази претпријатието го доставуе на земското министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) на одлука.

Член 9

Постанок во случај да книгите пропаднале

1) Ако не постојат книги на основа на кои би могла да се изврши валоризацијата на инвестициите и пресметането на сите делови на имотот во динари на ДФЈ има де се обави попис.

2) Во пописот се внесуе книжената вредност на предвојните инвестиции од точка а) став 3) чл. 1 на оваа Напатствие во старите југословенски динари во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година. За утврдување оваа вредност можат како доказни средства да се употребат и приложите уз пореската пријава, штампаниот или потпишаниот биланс за 1940 година, потпишаните месечни состојби (брuto биланс) и сл. за декември 1940 година или јануари, февруари и март 1941 година. На овој начин установената книжна вредност се смалуе со отписот во истиот постоток во кој овие инвестиции биле амортизирани. Ако од расположивите доказни средства не би можел да се утврди овој постоток или не можат да се востановат годините во кои се вршени амортизациите отписот се пресметуе за оние години во кои претпријатието работило, и тоа по стопата која за поедината врста на инвестиции е дозволена со даночните прописи. Основа за вршење на отписот се утврдуе со прилози уз даночната пријава, со оригинална фактура, со понуди, заклучница и сл. Ако износот на годишниот отпис не би можел на овој начин да се утврди, се зема отпис во иста висина како и за 1939 и 1940 година.

3) Ако предвојната книжена вредност на поедини инвестиции во недостаток на доказни исправи

не би могла на горниот начин да се утврди, се утврдуе, со помоќ на стручната комисија од чл. 8 на ова Напатствие, износот кој би одговарал на вредноста на предвојните инвестиции во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година, како и износот кои има да служи како основа за годишните амортизации.

Проценката се врши според стањето на инвестициите во кое се навојале во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година. Во поглед на отписот важат прописите на став 2). Засметаниот отпис се одзема од износот кој е комисијски утврден да одговара на вредноста на предвојните инвестиции во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година. Собирот на износите на комисијски утврдената вредност на поедини инвестиции не смее да го прејдуе вкупниот износ на инвестициите покажан во штампаниот или потпишаниот биланс за 1940 година или во потпишаното месечно стање за декември 1940 година или јануари, февруари и март 1941 година одбивајќи ги соодветните отписи. До колку поедините инвестиции се извршени во времето од 1 јануари до 1 април 1941 година, а не постои наредно месечно стање во кое би биле внесени, може за износот на валоризираната вредност на такви инвестиции да се поголеми вкупниот износ на инвестициите искажан во штампаниот или потпишаниот биланс за 1940 година или во потпишаното месечно стање за месеците кои претходат на извршењето на таква инвестиција.

Ако се утврди, кога ќе се постапи по точката г) став 3) чл. 1 на оваа Напатствие, да денешната вистинска вредност на овие инвестиции е помала од вредноста која би им одговарала во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година, има да се постапи по точка д) став 3) член 1 на оваа Напатствие. За ваква валоризација треба да се поднесе предлог со налезот и мнението на стручната комисија, со образложение и докази на земското министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи), сообразно на членот 8 на оваа Напатствие.

4) По прописите на претходниот став ќе се постапи кај инвестициите од точ. б) став 3) чл. 1 на оваа Напатствие кои се книжени после 18 април 1941 година.

5) Пресметане на обавезите и потражуењата се врши на начин изложен во ставот 2), 3) и 4) членот 5 на ова Напатствие, а оние во окупацијската валута кои биле законско средство на плаќањето во местото во кое е седалиштето на претпријатијата или институцијата, по курсот на замена за таа окупацијска валута.

6) Кога ќе се извршат работите пропишани со претходните ставови, претпријатието односно институцијата составуе своја валоризациона сметка на израмнуењето и ја доставуе со налезот и мнението на стручната комисија, со образложение и докази на земското министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи), поради одобрење.

7) На основа на одлуката на земско министерство за финансии, претпријатието ствара нови сметки во главната книга со ставовите од валоризационата сметка на израмнуењето.

Член 10

Заклучни книжења

1) Заклучните книжења во врска со валоризацијата и прекнижуењето во динари ДФЈ се спроведуат најдоцна под 31 декември 1945 година, на основа податоците од образец бр. 1.

2) Претпријатијата односно институциите чија валоризациона сметка на израмнуењето е активна, а кои валоризираат само предвојните инвестиции по прописите на чл. 3 на ова Напатствие, спроводат заклучни книжења без нарочно одобрење. Сите останали претпријатија кај кои за валоризацијата е пропишана комисијска проценка, мораат да имаат прет-

ходна одлука на земското министерство за финансии, според која ги вршат заклучните книжења.

3) Износите на вишковите на валоризацијата од колона 8) на образецот бр. 1 се книжат во главната книга во полза на »сметката на разликата на валоризацијата« на терет инвестиционите сметки, а износите на вишковите на валоризацијата на фондовите за амортизација од колоната 9 на образецот бр. 1 се книжат на терет »сметката на разликата на валоризацијата« во полза на односниот фонд за амортизација. Мањакот на валоризацијата од колона 7) образец бр. 1 се книжи на терет »сметката на разликата на валоризацијата«, а во полза на инвестиционите сметки.

4) Губитокот на курсот од колоната 10 на образецот бр. 1 се книжи во главната книга на терет »сметката на разликата на курсот кај прекнижуењето во динари ДФЈ«, а во полза на онаа сметка на главната книга кај која тој губиток се покажуе како разлика помеѓу износите на »прелазното стање« (на колана 3 и 4 на образецот бр. 1) и износот на »засметаната вредност« (на колоната 5 и 6 на образецот бр. 1). Добитокот на курсот на колоната 11 образец бр. 1 се книжи во полза »сметката на разликата на курсот« кај прекнижуењето во динари ДФЈ на терет на односната сметка на главната книга.

5) Салдата на »сметката на разликата на валоризацијата« и »сметка на разликата на курсот кај прекнижуењето на динари ДФЈ« се пренесуат на »сметка на разликата во врска со замена на парите« при кое првите две сметки се гасат.

6) Ако салдото на »сметката на разликата во врска со замена на парите« е потражно (добиток), има да се употреби по следниот ред:

а) првенствено има да се покрие работниот губиток кој ќе се покаже во билансот на крајот на текујата работна година како и губитоците од билансот кои се заклучени после 18 април 1941 година. Губитоците пренесени од пораните биланси не се покриват.

б) Евентуалниот вишок има да се употреби на пополнуење основната главнина на претпријатието до нејзиниот номинален износ на ден 18 април 1941 година. Притоа, износот за кој евентуално главнината е поголемена после 18 април 1941 година, засметан по курсот на земена на окупацијските пари се додава на износот на главнината кој се добива после ова пополнуење, во колку ова поголемуење на главнината не е со надлежната одлука поништено. Вака добивениот вкупен износ на главнината се дели кај акционерните друштва и задруги со вкупниот број на акциите односно уделите, без оглед на времето на нивната уплата, така да секоја акција односно удел има иста номинална вредност во динари ДФЈ. Сходно важи и во поглед на главнината на претпријатието на друга правна форма чии сопственици се два или повеќе лица (ортаклуч, командитно друштво, друштво со ограничена гаранција и т. н.).

в) Евентуалниот вишок кој би преостанал после пополнуењето на главнината, има на претпријатијата, обавезни на јавно полагање сметка да се употреби на поголемуење резервните фондови до нивниот номинален износ на денот 18 април 1941 године. Притоа, евентуалното поголемуење на резервните фондови после 18 април 1941 година, засметано по курсот на замената на окупацијските новчаници се додава на износот на резервните фондови кој се добива после ова пополнуење. Можат да се пополнуат само резервните фондови искажани во сметката на израмнуењето кои не ја преставуваат исправката на вредноста на активните сметки.

Остатокот на »сметката на развитокот во врска со замената на парите« се внесуе во билансот на страна на пасивата, под исто име.

7) Ако салдото на »сметката на разликата во врска со замената на парите« е долгово (губиток), тој има да се покрие од добитокот кој ќе се покаже во билансот на крајот на текујата работна година како и од добитоците од билансот кои се заклучени после 18 април 1941 година. Добитоците пренесени

од пораните биланси не се употребуат за покривање на ова салдо. Непокриениот остаток „сметката на разликата во врска со замената на парите“ се внесуе во билансот на страна на активата под исто име.

Овој износ, кога од неко ќе се одземе делот на билансната вредност на со војната уништени или оштетени делови на активата, кои се векје пријавени во војната штета, и тоа во срзмера на уништуењето или оштетуењето, може, во смисол на прописите на чл. 11 на Законот за регулирање предвојните обавези да се пријави накнадно како војна штета. На пр. долговниот салдо на „сметката на разликата во врска со замената на парите“ изнесуе 200.000.— динари; Пријавената војна штета за една за 50% оштетна машина изнесуе 20.000.— дин., машината е водена во книгите на 18 април 1941 год. со 30.000.—. Од 200.000.— динари треба да се одземаат 15.000.— динари, колку изнесуат 50% на билансната вредност на машината и во накнадата војна штета може да се пријават 185.000.— динари. Ако износот кој има да се одземе е поголем од износот на „сметката на разликата во врска со замената на парите“, накнадно не може ништа да се пријави на име војна штета.

Член 11

Книжења на војната штета

1) Претпријатието, кое претприло војна штета и поднело пријава во пропишаниот рок по прописите на Правилникот за пријавуење и утврдуење на војната штета од 10 јуни 1945 година ќе го книжи износот на пријавената војна штета како актива на сметката од војнат штета. Истиот износ има да се книжи во пасивата на сметката на исправката на вредноста на војната штета (резерва за војна штета). На истиот начин ќе се врши книжење на накнадно пријавената војна штета по прописите на ставот 7 чл. 10 на ова Напатствие.

2) Доколку со проценката на надлежната комисија за војна штета пријавените износи на војната штета би биле смалени, износите книжени на сметката на војната штета имаат да се сведат на висината на проценатиот износ на војната штета на терет сметката од исправката на вредноста на војната штета.

3) Ако сметката на пријавената војна штета би се смалила поради враќање на одземените предмети или добивање на накнадата, сметката на исправката на рачунот на војната штета има да се смали на износот од остатокот на рачунот на војната штета. Разликата на сметката на исправката на вредноста од војната штета поради ова смалуење се употребуе првенствено за амортизацијата на „сметката на разликата при замената на новчиците“, ако се навојга на страна на активата во билансот, а потоа по точ. б) и в) на ставот 6) членот 10 на овоа Напатствие. Кога ќе се пополни главнината по точка б) и резервните фондови по точка в) став 6) членот 10 на овоа Напатствие, се внесуе понатакашниот вишок во „сметката на разликата во врска со замената на парите“ во билансот на страната на пасивата.

Член 12

Подоцните исправки на валоризованите и прекнижењите вредности

1) Ако во активата на претпријатието односно институцијата, која ја спровоуде валоризацијата, се навојгат акции, удели или учестија на други врсти во капиталот на претпријатието кои со валоризацијата на своите инвестиции ја пополниле во потполност или частично својата главнина, нивната вредност на овие акции, удели или учестија на друга врста во капиталот, засметани по прописите ст. 2) чл. 5 на ова Напатствие, има накнадно да се поголеми на номиналниот износ на акциите, уделите или учестијата на друга врста во капиталот кој е утврден со валоризацијата во односното претпријатие. Вишокот добиен на овој начин престауе вишок на валоризацијата и има да се употреби на начинот пропишан во чл. 10 на ова Напатствие.

По прописите на чл. 10 на ова Напатствие ќе се постапи со мањокот во случај да новиот номинален износ на акциите, уделите и учестијата на друга врста во капиталот по извршената валоризација во

односното претпријатие биде помал од книжната вредност на сите акции, засметани по ст. 2 чл. 5 на ова Напатствие.

Во случај да две претпријатија узајамно држат акции, удели или учестија на друга врста во капиталот (претпријатието А држи акции на претпријатието Б а претпријатието Б држи акции на претпријатието А), ќе се постапи на следниот начин: Ако овие две претпријатија се во однос на матично претпријатие и афилијација, по прописите на овој став најпрво ќе постапи матичното претпријатие; кога матичното претпријатие ќе ја изврши исправката на сметката на својата чиста имовина, афилијацијата ја исправи книжната вредност на акциите, уделите или учестијата во капиталот на друга врста на матичното претпријатие, засметане по прописите на ст. 2 чл. 5 на ова Напатствие; вишокот односно мањокот се книжи на сметката на резервниот фонд, ако е тој дополнет до номиналниот износ на денот 18 април 1941 година се книжи на „сметката на разликата во врска со замената на парите“. Ако овие две претпријатија не се во однос на матично претпријатие и афилијација, обеите претпријатија ќе постапат како што е пропишано за афилијацијата. Во случај да вишокот, добиен на овој начин кај афилијацијата или кај претпријатијето кои не се во однос на матично претпријатие и афилијација, е знатен а главнината не им е дополнета до нејзиниот номинален износ на денот 18 април 1941 година претпријатието може да предложи на сојузното Министерство за финансии (на банковно-валутното оделение) да му исклучително одобри да се вишокот книжи на сметката на главнината.

2) Разтиките на курсот који би се појавиле после извршената валоризација односно прекнижуењето во динари на ДФЈ а до 31 декември 1946 година, при измируењето на обавезите и потражуењето во странска валута или при утврдуењето на дефинитивниот курс ќе се употребат по прописите на чл. 10 на ова Напатствие, а после овој датум се внесуат во сметката на губитокот и добитокот за текујата година, доколку, ако се губиток, не може да се покријат по последниот став на членот 11 на ова Напатствие.

Член 13

Рокови

1) Претпријатијата кои не се должни да прибавуат нарочно одобрење за валоризација ги спроводат сите книжења во врска со валоризацијата најдалеку под 31 декември 1945 година.

2) Претпријатијата кои се обавезни да ја извршат валоризацијата со помош на стручната комисија, затоа што имаат инвестиции книжени после 18 април 1941 година (точка б) став 3) чл. 1 на ова Напатствие), или инвестиции кои постанале неупотребиви или помалку употребиви поради оштетуењата настанали со војните операции или поради измената на економските прилики (точ. д) став 3 чл. 1 на ово Напатствие) или на кој им пропаднале книгите а валоризацијата на инвестиците не може да се изврши со помош на доказните исправи (став 3) чл. 9 на ова Напатствие), се должни најдалеку до 31 декември 1945 година да барат од надлежното министерство одредуење на стручна комисија за валоризација.

Претпријатијата кои, по извршената валоризација по предвојната кривична вредност на инвестиците и по извршеното прекнижуење во динари на ДФЈ, постанат пасивни според билансот на вистинската вредност на нивните инвестиции во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година била поголема од валоризованата (точка в) став 2 чл. 1 на ова Напатствие), како и осигурителните претпријатија кои во наменската имовина имаат инвестиции чија стварна вредност во времето од 1 јануари до 18 април 1941 година била поголема од валоризованата (ст. 2 чл. 2 на Законот), се должни да најдалеку до 31 јануари 1946 година побарат од надлежното земско, а осигурителните претпријатија од сојузното Министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) стручни комисији за валоризација.

4) Министерствата за финансии ако го усвојат предлогот од став 3) а не се надлежни во смисал на

чл. 8 на оваа Напатствие за одредување стручна комисија ќе го упатат во рок од пет дена од приемот на барањето предметот на надлежното министерство за состав на стручна комисија.

5) Министерствата се должни најдалеку во рок од 10 дена од приемот на барањата по став 2 и 4, да одредат стручна комисија за валоризација.

6) Претпријатијата за кои е пропишана валоризацијата со помоќ на стручната комисија се должни најдалеку до 15 март 1946 година да поднесат на надлежното земско, а осигурителните претпријатија на сојузното Министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) предлог за одобрење на валоризацијата која ја обавила стручната комисија.

7) Земските комисии за валоризација се должни по предлозите од став 5) да донесат свои мненија најдалеку до 30 април 1946 година.

8) Одлуките за валоризација се должни земските министри за финансии да ги донесат најдалеку до 31 мај 1946 година.

9) Накнадните пријави на војната штета по ст. 7) чл. 10 на ова Напатствие можат да се поднесат најдалеку до 30 јуни 1946 година.

10) Исправките на вредноста на акциите, уделите и учестијата на друга врста во капиталот на претпријатието по ст. 1) чл. 12 на ова Напатствие имаа да се извршат најдалеку до 31 декември 1946 година.

11) Пречекоруењето на овие рокови исклучително и на образложено барање го дозволуе сојузниот Министер за финансии.

Член 14

Комисии за валоризација

1) За оцена на предлозите за валоризација од точката б), в) и д) на ставот 3, на чл. 1 на ова

Образец број 1

Редни број	НАЗИВ НА СМЕТКАТА ВО ГЛАВНАТА КЊИГА	„Прелазно стање“ на 30 ноември 1945 година во динари на ДФЈ	
		С т а њ е	
		Долгуе	Потражуе
1	2	3	4

„Валоризована вредност“ или „Засметана вредност“ во динари на ДФЈ		„Мањак на валориза- цијата на инвестици- ате	„Вишок“ на валоризаци- јата на ин- вестициите	Вишок на ва- лоризацијата на амортиз. фондови	Губиток на курсот	Добиток на курсот
С т а њ е						
Долгуе	Потражуе					
5	6	7	8	9	10	11

Образец број 2

СПИСОК Бр.

на валоризацијата на предвојните инвестиции и фондови кои служат за амортизација на овие инвестиции, засметани по клучот — — — — — за пресметање на окупациските новчаници.

Сметка на главната книга — — — — —

Редни број	Наименоуење на предметите	Книжен износ во „прелазното стање“ од 30 ноември 1945 година во динари ДФЈ	Валоризована вредност засметана по клучот за пресметање окупациските новчаници	Мањак на валоризацијата	Вишок на валоризацијата
1	2	3	4	5	6

Напатствие ќе се образуе при секое земско министерство за финансии (оделењето кое е надлежно за банкарство и валутни работи) со министерското решение најмалку една земска комисија за валоризација од 5 членови. Седалиштата на овие комисии ги одредуе земскиот Министер за финансии.

2) При сојузното Министерство за финансии (оделењето банковно-валутно) ќе се образуе со министерското решение сојузна комисија за валоризација од најмалку пет членови, која ќе дава мнение по сите прашања на валоризацијата на наменската имовина на осигурителните претпријатија (став 2 и 3) чл. 4 на Законот за валоризација, како и на останалите прашања кои се односот на извршување прописите на Законот за валоризација и на ова Напатствие.

3) Комисијата за валоризација при сојузното Министерство за финансии има право на увид во извршената валоризација на поедини претпријатија и институции.

Член 15

Ова Напатствие има правна сила на обавезно толкуење на прописите на Законот за валоризација на основа чл. 10 на овој Закон и Законот за регулирање предвојните обавези на основа чл. 11 на овој Закон.

VI бр. 10150

11 декември 1945

Белград

Министер за финансии,

Ср. Жујовиќ, с. р.

Образец број 3

СПИСОК Бр.

на валоризацијата на инвестициите книжени после 18 април 1941 година и на фондовите кои служат за амортизација на овие инвестиции.

Сметка на главната книга — — — — —

Редни број	Наименоуење на предметите	Книжен износ во „прелазното стање“ од 30 ноември 1945 година во динари ДФЈ	Валоризована вредност засметана по клучот за пресметање окупациските новчаници	Мањак на валоризацијата	Вишок на валоризацијата
1	2	3	4	5	6

Образец број 4

СПИСОК Бр.

на засметањето предвојните обавези (потражуења, хартии од вредност)
во динари на ДФЈ

Сметка на главната книга — — — — —

Редни број	Име, презиме и место (Назив на харти- јата од вредности)	Књижен износ у стари југо- словенски динари	Књижен износ у „прелазното ста- ње“ на 30 ноем- ври 1945 год. во динари на ДФЈ	Курс на засмета- њето	Засметана вред- ност во динари на ДФЈ	Губиток на курсот	Добиток на курсот
1	2	3	4	5	6	7	8

Образец број 5

СПИСОК Бр.

засметањето на обавезите (потражуења) настанали после 18 април 1941 година во
окупациска валута, код кои местото на плаћањето е на друго подручје на замената
на окупациските новчаници, во динари ДФЈ

Сметка на главната книга — — — — —

Редни број	Име и презиме	Место на плаћа- њето	Ознака на валу- тата	Износ	Књижен износ у „прелазното ста- ње“ на 30 ноем- ври 1945 година во динари на ДФЈ	Курс на засмета- њето	Засметана вред- ност во динари на ДФЈ	Губиток на курсот	Добиток на курсот
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Образец број 6

СПИСОК Бр.

на засметањето на обавезите (потражуења) у странска валута во динари на ДФЈ

Сметка на главната книга — — — — —

Редни број	Име и презиме	Место на плаћа- њето	Ознака на валу- тата	Износ	Књижен износ у „прелазното ста- ње“ на 30 ноем- ври 1945 година во динари на ДФЈ	Курс на засмета- њето	Засметана вред- ност во динари на ДФЈ	Губиток на курсот	Добиток на курсот
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

911.

ДОПОЛНА НА СПОРАЗУМОТ

ЗА ПОМЕГУСЕБНИТЕ УСЛУГИ НА МИНИСТЕР-
СТВОТО НА ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФИ И ТЕЛЕФОНИ
И ПОШТЕНСКАТА ШТЕДИЛНИЦА

По укажаната потреба, а на основа чл. 10 на
Споразумот заклучен помеѓу Министерството на
поштите, телеграфите и телефоните и Поштенската
штедилница на 2 август 1945 година, се додава во
поменатиот споразумот нов член 5а кои гласи:

»Поштенската штедилница може да предава без
плаќање телеграфски такси телеграми кои ги цен-
трала, филијали и пословници упатуат во помеѓу-

себни односи или на поедини поштенско-телеграфско-
телефонски установи.

Оваа Дополна стапуе на сила кога ќе се објави
во »Службениот лист«.

И.П. шт. бр. 5094

13 декември 1945 година

Белград

Министер на пошти, телеграфи
и телефони,

др. Драго Марушић, с. р.

Министер на финансии,

Сретен Жујовић, с. р.

912.

РЕШЕЊЕ

ЗА РАСПИШУЕЊЕ ИЗБОРИ ЗА РАБОТНИЧКИТЕ
ПОВЕРЕНИЦИ ЗА 1946/47 ГОДИНА

По предлог на Главниот одбор на Единствените синдикати на работниците и намештениците на Југославија

р е ш у а м :

да во сите претпријатија, надлештва, установи и организации на подлучјето на Федеративна Народна Република Југославија, во кои е на работа најмалку пет работници, намештеници и службеници ќе се изврши избор на работничките повереници за 1946/47 година од 15 јануари до 15 февруари 1946 година.

Изборите ќе се спроведат во смисла на одредбите на Законот за работнички повереници и Уредбата за спроведување избори на работничките повереници за чие извршување се овластени земските влади, односно земските министри за социјална политика, да издадат поблиски одредби. Поради спроведувањето овие избори ќе се формират, сходно на одредбите на чл. 13 на Законот за работнички повереници, окружни изборни комисии. Во претпријатијата кои во тоа време нема да работат, како и во сезонски претпријатија, изборите треба да се одржат во текот на месец мај. После тоа време изборите можат да се вршат само во новооснованите претпријатија.

IV бр. 3527

12 декември 1945 година

Београд

Министер за социјална политика,
др. А. Кржишник, с. р.

913.

На основа чл. 1 на Уредбата за планска расподелба и потрошувачка на стока, а во врска со точ. II на Решението на Стопанскиот совет за одредување предметите кои спаѓаат под планска расподелба и потрошувачка од 12 мај 1945 година Министерот за трговија и снабдување на Сојузната влада донесуе

РЕШЕЊЕ

ЗА СТАВАЊЕ НА ЗАЕЧКИТЕ КОЖИ ПОД РЕЖИМ
НА ПЛАНСКА РАСПОДЕЛБА И ПОТРОШУЈАЧКА

1) Покрај предметите наведени во точ. 3 под а) (кожи и кожни преработки-сирови кожи) на решението бр. 467 од 9 јуни 1945 година под режим на планска расподелба и потрошувачка спаѓаат и заечки кожи.

2) Откупот и ставањето во промет на заечките кожи исклучително ќе ги врши Државното претпријатие за промет со кожа и текстил, како је тоа предвидено во чл. 3 на Уредбата за неговото основање од 27 март 1945 година.

3) Ова Решение влегуе во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист“.

Бр. 25881

10 декември 1945 година

Београд

Министер за трговија и снабдување,
инж. Никола Петровић, с. р.

914.

ТАРИФСКО ОБАВЕСТИУЕЊЕ

СПТ 515 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ДРЖАВНИ ЖЕЛЕЗНИЦИ,
ТАРИФА ЗА ПРЕВОЗУЕЊЕ СТОКА СВЕСКА I
ОД 1 АВГУСТ 1945 ГОДИНА

Со важноста од 15 декември 1945 година во Отсекот 0-5 треба во точката ф) после зборот „во Славонски Брџ“ да се избрише точката и додаде: „и за претоварни станици ЖУ Загреб“.

ГУЖ бр. 24852/45. — Од Главната управа на железниците, 14 декември 1945 година.

ОДЛИКОВАНИА

ПРЕТСЕДНИШТВО

на Антифашисткото векје на народното ослободување
на Југославија

на предлог на Врховниот командант на Југословенската армија, Маршал на Југославија Јосип Броз Тито

о д л у ч у е

да се за покажани успеси во тримесечното такмичење единиците на Корпусот на народната одбрана на Демократска Федеративна Југославија, одржан во време од 15 март до 15 јуни 1945 година одликујат следните единици, борци и раководители:

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД I РЕД:

Прва бригада на Босанско-херцеговачката дивизија КНОЈ.

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД II РЕД:

Хрватска дивизија КНОЈ;
Санџачка бригада КНОЈ;
II бригада на Српска дивизија КНОЈ;
Словеначка дивизија КНОЈ;
Војвођанска дивизија КНОЈ;
Треќја бригада на Македонската дивизија КНОЈ;
Четврта бригада на Македонската дивизија КНОЈ;
Први батаљон на Прва београдска дивизија КНОЈ.

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ:

водник во Војвођанска дивизија Милошевић Ацо;

СО МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ:

борци во Војвођанската дивизија: Шерпић Младен, Мишић Душан, Матковић Јанко, Лазин Милан и Радошевић Ђорђе.

Бр. 296

13 август 1945 година
Београд

Секретар,
М. Перуничић, с. р.

Претседател,
др. И. Рибар, с. р.

ПРЕТСЕДНИШТВО

на Привремена народна скупштина на Демократска
Федеративна Југославија

на предлог на Врховниот командант на Југословенската армија, Маршал на Југославија Јосип Броз Тито

о д л у ч у е

да се за осведечени херојски дела на бојното поле и нарочити заслуги за народ одликујат

СО ОРДЕН НА НАРОДНИОТ ХЕРОЈ:

командант на батаљонот Маричић Живан.

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД I РЕД:

командант на одредот Вилимановић Предраг;
политком. центр. болница Вилопијевић Раде
„Вића“.

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД II РЕД:

помоћ. политком. на чета Бубало Никола;
Драгишић Мирко, Хаџић Јован и Јаснић Даница
„Кока“;
командир на чета Јевремовић Миодраг;
политком. чета Јовичић Олга Рита;
Миличевић Раде и Мирковић Миролуб;
политком. на батаљонот Петровић Мома „Трша“;
политком. на чета Пирић Јован.

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД III РЕД:

борец Андријевић Војислав;
полит. делегат Бошковић Непомук „Него“;
борци: Ђуровић Милосав, Јолић Новица и Ка-
тић Зоран;
командир на чета Лазић Милорад „Шуца“;
водник Пајтин Петар;
борци: Пирић Драгомир, Пирић Ђорђе, Пирић
Миљивоје и Пирић Живота;
десетар Позановић Стево;
водник Спасојевић Миломир „Дево“;
борци: Тодоровић Аца и Видотијевић Драгомир.

Бр. 297

22 август 1945 година

Београд

Секретар,

М. Перуничкић, с. р.

Претседател,

др. И. Рибар, с. р.

ПРЕТСЕДНИШТВО

на Привремена народна скупштина на Демократска
Федеративна Југославија

на предлог на Врховниот командант на Југосло-
венската армија, Маршал на Југославија Јосип Броз-
Тито

о д л у ч у е

да се за покажана храброст и нарочити заслуги
за народ одликуваат

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД II РЕД:

потпуковник Петровић Јанко;
мајори: Дугалић Момчило и Јовановић Михаило;
капетани: Станишић Ф. Марко и Вујић Драган-
Пахо.

СО ОРДЕН ЗА ХРАБРОСТ:

поручник Ратковић Боса;
заставник Јелић Радивоје;
омл. раководилец Матијаш Соња;
референт на санитетот бат. Љуић Дралица;
ст. водник Суботић Глигор;
борец Вићентијевић Живанка;
Бокан Ј. Данило, Дмитрић Роса, Миловановић
В. Којо и Стокановић Срђан.

СО ОРДЕНОТ ЗАСЛУГИ ЗА НАРОД III РЕД:

капетан Вукоје Божо;
поручници: Батиница Ј. Илија, Ераковић Ђ. Симо
и Комленовић Богољуб;
потпоручник Митровић Мирослав;
Мичић Миломир и Вићентијевић Живанка.

СО МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ:

капетан Вукоје Божо;
поручник Мичић Миломир;
Ђурувија Тошо и Поповић Н. Благоје.

Бр. 299

28 август 1945 година

Београд

Секретар,

М. Перуничкић, с. р.

Претседател,

др. И. Рибар, с. р.

ДЕКРЕТИ

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПОШТИ, ТЕЛЕГРАФИ
И ТЕЛЕФОНИ

Со Решење на Помокјникот на министерот за
пошти, телеграфи и телефони бр. 9514 од 1 август
1945 година, а на основа Решењето на Министерст-
во п. т. т. бр. 3925 од 18 април 1945 година, се уводи
во должност во пошта, телеграф и телефон Прије-
поље Живковић М. Миодраг, чиновнички приправник
по § 45/1 Ч. з.

Со решење на Министерот за пошти, телеграфи
и телефони бр. 9634 од 3 август 1945 година, а на
основа на поднесена молба и предлог на Дирекцијата
за пошта, телеграф и телефон Нови Сад број 11515/45
од 2 јули 1945 година се уважуе оставката на државни
служба на Зубанов Сока, хонорарен службеник на
пошта, телеграф и телефон Петровград 1.

Со Решење на Помокјникот на министерот за
пошти, телеграфи и телефони бр. 9659 од 4 август
1945 година, а на основа потврдата на Штабот на
I батаљон I автомобилски пут на Авто-командата,
како и извештајот на Дирекцијата за пошти, телегра-
фи и телефони Белград број 26084/45 од 3 август
1945 година, се уводи во должност при поштанската
авто-гаража Белград Радисављевић М. Божидар,
званичник-шофер III група.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и
телефони Мбр. 9629 од 3 август 1945 година, а на
основа чл. 1 и 4 Уредбата за поставуење и унапре-
дуење на државни службеници на Демократска Фе-
деративна Југославија и чл. 2 Уредбата за регули-
суење припадности на државни службеници од
граѓански ред и останалите јавни службеници на
сојузните министерства и установи, се поставуе за
п. т. т. званичник трекја група во пошта, телеграф
и телефон Пекј Вујошевић И. Вукосава, свршена
ученица V разред женска занатска школа.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи
и телефони Мбр. 9625 од 3 август 1945 година, а
спрема извештајот на Одељењето за заштита на
нарсидот за Околија Моравска Пов. бр. 1535 од 14
јули 1945 година заради сарадња са окупаторат, се
отпушта од државната служба Миленковић Добривоје,
манипулант девета група пошта, телеграф и телефон
Кјуприја.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи
и телефони бр. 9635 од 3 август 1945 година, а на
основа на поднесена молба, чл. 4 Уредбата за поста-
вуење и унапредуење на државни службеници на Де-
мократска Федеративна Југославија и чл. 2 точ. 5
Уредбата за регулисуење припадности на државни
службеници од граѓански ред и останалите јавни
службеници на сојузните министерства и установи,
се поставуваат за служители друга група во пошта,
телеграф и телефон Береј Св. Ѓураћ Лацков М.
Жива, од Береј Св. Ѓураћ; во пошта, телеграф и
телефон Нови Кнежевац Ранков С. Љубомир, од
Нови Кнежевац.

Со Решење на Помокјникот на Министерот за пошти, телеграфи и телефони Мбр. 9562 од 2 август 1945 година, а на основа на поднесена молба се уводи во должност во пошта, телеграф и телефон Бел. Кикинда Савић М. Васа, бивши званичник III групе.

Со Решење на Помокјникот на Министерот за пошти, телеграфи и телефони Мбр. 10533 од 15 август 1945 година, а на основа на поднесена молба и Решењето на Министерството за пошти, телеграфи и телефони, бр. 3925 од 18 април 1945 година, се уводи во должност при пошта Белград 2 Теодосијевић-Коми Д. Константин, чиновнички приправник по § 45/2 Ч. з. досега во војно пленство во Немачка.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони Мбр. 10469 од 14 август 1945 година е отпуштена Милановић Н. Марија, канцелариски званичник трекја група пошта, телеграф и телефон Београд 2 заради напуштање на должноста.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони бр. 10464 од 14 август 1945 година, е отпуштен од државната служба Месић Иван, дневничар-служител пошта Сисак 1, со денот 30 јуни 1945 година заради напуштање должноста.

Со Решење на Помокјникот на министерот за пошти, телеграфи и телефони Мбр. 10532 од 15 август 1945 година, а на основа на поднесена молба и Решењето на Министерството за пошти, телеграфи и телефони бр. 3925 од 18 април 1945 година, се уводи во должност при пошта, телеграф и телефон Нови Пазар Марковић П. Драгица, контролор 7 група I степен во пензија.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони Мбр. 9917 од 7 август 1945 година, е уважена оставката на државна служба на Ђорђевић К. Никола, служител друга група пошта, телеграф и телефон Београд 6.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони бр. 9964 од 7 август 1945 година, се отпушта од државната служба Рајић А. Добросав, служител друга група пошта, телеграф и телефон Љубовија.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони бр. 11110 од 23 август 1945 година, а на основа на чл. 1 и 3 Уредбата за поставување и унапредување на државни службеници на Демократска Федеративна Југославија од 2 април 1945 година, а по согласноста на Претседателот на Министерскиот совет Перс. бр. 391 од 16 август 1945 година и чл. 1 и 2 Уредбата за регулирање припадностите на државни службеници од трагјански ред од 20 април 1945 година, се поставува за директор, во привремено својство, на Дирекцијата за пошти, телеграфи и телефони во Загреб Кукуљан Ј. Антун, со припадност 3 положајна група 2 степен.

Со Решење на Министерот за пошти, телеграфи и телефони 11115 од 23 август 1945 година, а на основа на чл. 1 и 3 Уредбата за поставување и унапредување на државни службеници на Демократска Федеративна Југославија од 2 април 1945 година Перс. бр. 398 од 16 август 1945 година и чл. 1 и 2 Уредбата за регулирање припадностите на државни службеници од трагјански ред од 20 април 1945 година, се поставува за инспекциони одсек во привремено својство на Дирекцијата за пошти, телеграфи и телефони во Цетиње Вукановић Ђ. Станиша, со припадност на чиновник 4 положајна група 2 степен.

ПОВИКУЕЊЕ НА ПРЕТПЛАТА ЗА 1946 ГОДИНА

Претплатата на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ за 1946 година изнесува 650; ако претплата се положи само за првото полугодие на 1946 година, тогаш претплатата чини 350.— динари.

Претплатата на „Службените соопштења на Сојузниот уред за цени“ како посебно издање на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ чини за целата 1946 година 250.— динари.

Претплатата се положи на благајната на „Службениот лист“, Београд, Бранкова бр. 20, секој работен ден од 8—13,30 саатот, и на чековната сметка 62-324, со назначување на име од што парите се уплатуваат.

Сите претплатници должни се да ја положат претплатата за идната година најдалеку до 1 јануари 1946 година.

Редакцијата на „Службениот лист на Федеративна Народна Република Југославија“ одново ги повикува оние претплатници који до донеска конечно не го измириле долгот на име на претплатата за 1945 година долгот да го што порано измират. На нив во противното листот ќе им биде обуставен.

СОДРЖАЈ:

	Страна
906. Пословник на Сојузната скупштина на Уставотворната скупштина (донесен на првиот редовен состанок одржан на 6 декември 1945 година) — — — — —	1053
907. Уредба за измени и дополнувања на Уредбата за товање, промет и цените на свињи бр. 630 од 24 јули 1945 година — — — — —	1060
908. Текст на заклетвата која ја полагаат природените државјани на Федеративна Народна Република Југославија — — — — —	1062
909. Напатствие за извршување законот за регулирање предвојните задолженија — — — — —	1062
910. Напатствие за спроведување валоризацијата и за прокнижување во динари ДФЈ во врска со замена на парите — — — — —	1065
911. Дополна на споразумот за померјусебните услуги помеѓу Министерството на поштите, телеграфите и телефоните и Поштенската штедилница — — — — —	1073
912. Решење за распишување избори за работничките повереници за 1946/47 година — — — — —	1074
913. Решење за ставање на зачките кожи под режим на планска расподелба и потрошувачка — — — — —	1074
914. Тарифско обавестување СПТ 515 Југословенски државни железници. — Тарифа за превозување стока свеска 1 од 1 август 1945 година — — — — —	1074